Lodzer Tageblat № 136

Opłata pocztowa uiszcz. ryczałtem

פרייז 15 גראשען

לאָדזער טאָגעבלאַט

היינט 6 זייט.

25-טער יאָהרגאַנג | 13 czerwca 1923 | מאָנטאָג, ט׳ סיון תרצ״ג

רעדאַקציע און אַדמיניסטראַציע: פּיעטריקאָווער 16.
טעלעפאָנען פון רעדאַקציע 100-57, פון אַדמיניסטראַציע 100-47

הויזנער געפונען אויפ׳ן ים א לעבעדיגען

א נאַפט-טראַנספּאָרט-דאַמפער ראַטעווענט איהם און זיין אערפּלאַן

8 טאָג געבלאַנדזשעט איינזאַם אויף די כוואַליעס פון אַקעאַן

זאָגט אָן באַנקראָט פון אונגאַרן

דער אונגאַרישער פינאַנץ-מיניסטער באַראָן קאַראַני האָט אין אונגאַרישן פּאַרלאַמענט געהאַלטען אַ סענסאַציאָנעלע רעדע, ווערקלערענדיג, אַז אונגאַרן קאָן מעהר נישט טראָגען די ביאַהזריגע לאַסטען און אויב אויסלאַנד וועט איהר נישט קומען צו הילף, וועלען אַלע קרעדיטאָרען פון אונגארן פערלירען זייער געלד.

הויזנער פאהרט קייז אמעריקא

לאָנדאָן (ספּ.) נעכטן שבת 10 אַ זייגער האָט די שוף אויבערגעשוקט די ראַדיאָ-ידיעה, אַז הויזנער איז אָפּגעראַטעוועט געוואָרען. הויזנער איז געשוואָמען 6 טעג. אַראָפּגעלאָזט האָט ער זיך נאָכדעם ווי ער איז געצוואונגען געוואָרען צולויפן מאַגעל אין בענזין. די שוף שווימט קיין ניו-אָרלעאַן (מעקסיקאָ), וואו זי וועט אָנקומען דעם 23 יוני. די ראַדיו-סטאַציע אויפ׳ן נאַפּט-דאַמפער איז געווען אַ זעהר שוואַכע און האָט דעריבער נישט געקענט אויפנעמען די ידיעה אויף גרעסערע שטרעקעס. ערשט דער גרויסער אַטלאַנטיק דאַמפער „לויתן״ האָט אויפגענומען די ראַדיאָ-דעפעשע און זי צוטראָגען אויבער דער גאַנצער וועלט. הויזנער האָט באַלד געפע מען מודיע צו זיין די פרדוי. ווייטער האָט ער זיך געווענדעט צו אַלע שיפען אויפ׳ן אַטלאַנטיק אויפצוגעבען דעם אַעראָפּלאַן, וואָס האָט נישט געקענט אַרויף אויפ׳ן אויפ׳ן קלענעם נאַפּט-דאַמפער. לויט די לעצטע ראַדיאָ-טעלעגראַמען האָט הויזנער אַראָפּגעלאָזט אויפ׳ן וואַסער אין געשוואומען נאָענטע 8 טעג. דערגעהרט האָט ער זיך די נאָענטע צייט מיט סאַנדוויטש-פּיש און וואַסער פון ראַדיאַטאָר. הויזנער איז געווען געגנצליך ערשעפּט און די ערשטע שעה׳ן נאָרנטן געקענט ערצעהלען וועגען זיין אויפרלעבענישן. ער איז אָבער נישט פערוואונדערט און אין אַ קורצער צייט ווייס ער שוין זיין פּלאַטפאָרם נאָרטאַל.

מארד און זעלבסטמארד פון א וואַרשאַווער סיי ד״ר

וואַרשע (טעלעפאָנוש) דער סטודענט פון וואַרשאַווער פּאָליטעכניקום טאָ דעאַיש זוזאַלינסקי האָט מיט אַ ראַוולוועל-שאָס דערהרג׳עט זיין פרוי, אַ סטודענטין פון לובלינער אונוויערזיטעט מאַריאַ טעראַבנאַ און באַלד דערנאָך אַליין געגאַנען זעלבסטמאָרד.

גענעראַל קייזער פון אַבעסיניען זיטלאַפען פון תפיסה

לידז׳ יאַסו איז פון דער תפיסה אין אַ אַבעבא ענטלאָפען אין פרויען-קליידער. ער איז איצט 36 יאָהר און האָט רעגירט פון 1913 ביז 1916 אין זייט דאַן געהאַלטען געוואָרען געפאַנגען.

דער בזד פון בעלגישן קעניג אין ענגלאַנד

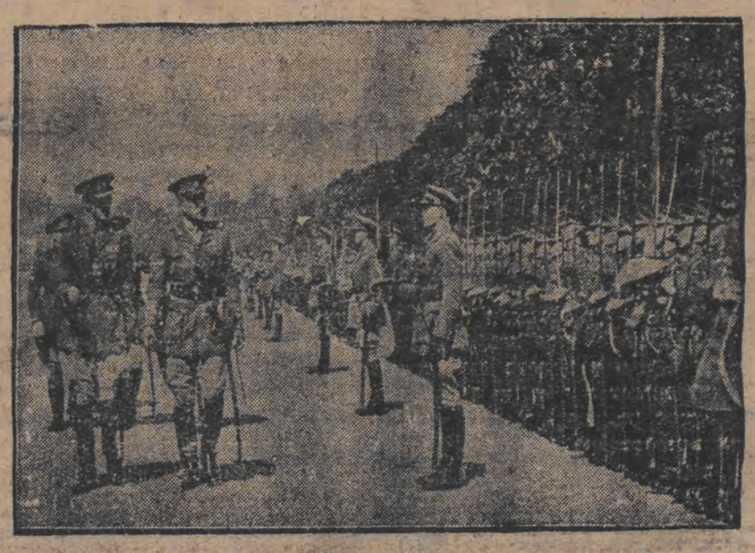

דער קעניג פון בעלגיען, וועלכער איז איצט אויף אַ פּאָליטישען וויזיט אין ענגלאַנד, האָט אויך בעזיכטיגט דעם 5. דראַגונער-גוואַרדיע-פּולק, פון וועלכען ער איז שעף.

לאָנדאָן, 12. יוני (ספּעצ.) לויט אַ ראַדיאָ-ידיעה פון קאַפּיטאַן ווילטאָן פון נאַפּט-טראַנספּאָרט-דאַמפער „קירצעסהעל״, זאָל דער פּוילישער אָטלאַנטיק-פליהער זיין געצוואונגען געוואָרען זיך אַראָפּצולאָזען אויפ׳ן ים שוין דעם ערשטען טאָג פון זיין לופט-רייזע. דאָס איז פריטאָג דעם 3. יוני 7 אָוועגד לויט דער מ״ל-על-אייראָפּאַישער צייט. אויב די דאָזיגע ידיעה זאָל זיין ריכטיג דאַן זענען פאַלש געווען די ידיעות, אַז מען האָט הויזנער׳ן געזעהן פליהען איבער גיינאָע לאַנד און פינלאַנד צווישען 12 און 1 ביינאַכט אין דער נאַכט פון 3. אויפ׳ן 4. יוני. מעגליך, אַז זייענדיג פריש און גייסטיג ערשעפּט צוליב די שווערע איבערלעבענישען האָט הויזנער פערגעסען דעם טאָג ווען ער איז געווען געצוואונגען זיך אַראָפּצולאָזען אויפ׳ן וואַסער, ווייל וואַרשיינליכער איז, אַז הויזנער האָט זיך אַראָפּגעלאָזען אויפ׳ן ים ערשט שבת דעם 4. יוני אָדער זונטאָג דעם 5. יוני נאָך דעם ווי דער בענזין האָט זיך אויסגעשעפּט. דערויף ווייזט אויך די געאָגראַפישע לאַגע, וואו ער איז אויסגענומען געוואָרען אין די פּאָזיציע פון אַעראָפּלאַן.

וואו איז הויזנער געפונען געוואָרען?

לאָנדאָן 12 יוני (ספּעציעל) עס בעשטעטיגט זיך די ידיעה, אַז די קליינע ענגלישע שיף „קירצענהעל״, וואָס דינט אַלס נאַפּט-טראַנספּאָרט-שיף האָט אויפגענומען פון ים הויזנער׳ן, וועלכער איז זיצענדיג אין זיין אַעראָפּלאַן געשוואומען אין דער ריכטונג פון דרום-מזרח מיט אַ געשווינדיגקייט פון ציוקא 1½ קילאָמאָ. אַשעה. די געאָגראַפישע בעצייכנונג פון אָרט איז: צווישען 42 פּונקטען פון דער געאָגראַפישער בוייט און 20 פון דער לענג. און געפינט זיך 500 ענגלישע מייל אויף דרום-אפּאַרטע (פּאָרטוגאַל).

ווי אויך זורוגוויי פערמאַכט די טויער פיר זיינדאַנדערע

פּאַריז, 12 יוני (יסא) די דורעקציע פון „הוקעם״ האָט בעקומען אַ טעלעגראַם פון אַזהר פערטרעטער און מאָנטוויראַ, אַז בוידע פאַרלאַכענט קאָמען פון אורוגוואַי האָבען אָנגענומען אַ געזעץ

וואָס בעגרענעצט שאַרף די עמיגראַציע קיין אורוגוואַי אויף אַ יאָהר צייט. דאָס געזעץ וועט שוין די מעג פערעפענטליכט ווערען און וועט אַרבן אין קראַפט אין 60 טעג אַרום.

דער אָפיציעלער קאָמוניקאַט פון די פאַריזער קאָנפערענצען

פאַריז, 12 יוני (ספּעציעל) 2 נ.מ. איז אַרויס אַן אָפיציעלער קאָמוניקאַט וועגען די געשפּרעכען צווישען ענגלישען פּרעמיער מיט די פראַנצויזישע מלוכה-מענער. דער קאָמוניקאַט זאָגט: די האַלב-אָפיציעלע געשפּרעכען האָבען עוזען, אַז די שותפות׳דיגע אינטע-רעסען פון ווערע לענדער ערלויבען צו האָפען, אַז לאָזאַן וועט בראָגען אַ גוטען ענטשיידונג.

אָנגעפּרעגט דורך צייטונגס-קאָרעספּאָנדענטען, האָט העריאָ ערקלערט, אַז ער איז צופרידען פון געשפּרעך מיט מאַקדאָנאַלד.

הויזנער קלינגעם נאַפּט-דאַמפער. לויט די לעצטע ראַדיאָ-טעלעגראַמען האָט הויזנער אַראָפּגעלאָזט אויפ׳ן וואַסער אין געשוואומען נאָענטע 8 טעג.

דערגעהרט האָט ער זיך די נאָענטע צייט מיט סאַנדוויטש-פּיש און וואַסער פון ראַדיאַטאָר. הויזנער איז געווען געגנצליך ערשעפּט און בענזין. די שוף שווימט קיין ניו-אָרלעאַן (מעקסיקאָ), וואו זי וועט אָנקומען דעם 23 יוני. די ראַדיו-סטאַציע אויפ׳ן נאַפּט-דאַמפער איז געווען אַ זעהר שוואַכע און האָט דעריבער נישט געקענט אויפנעמען די ידיעה אויף גרעסערע שטרעקעס. ערשט דער גרויסער אַטלאַנטיק דאַמפער „לויתן״ האָט אויפגענומען די ראַדיאָ-דעפעשע און זי צוטראָגען אויבער דער גאַנצער וועלט. הויזנער האָט באַלד געפע מען מודיע צו זיין די פרדוי. ווייטער האָט ער זיך געווענדעט צו אַלע שיפען אויפ׳ן אַטלאַנטיק אויפצוגעבען דעם אַעראָפּלאַן, וואָס האָט נישט געקענט אַרויף אויפ׳ן

מארד און זעלבסטמארד פון א וואַרשאַווער סיי ד״ר

וואַרשע (טעלעפאָנוש) דער סטודענט פון וואַרשאַווער פּאָליטעכניקום טאָ דעאַיש זוזאַלינסקי האָט מיט אַ ראַוולוועל-שאָס דערהרג׳עט זיין פרוי, אַ סטודענטין פון לובלינער אונוויערזיטעט מאַריאַ טעראַבנאַ און באַלד דערנאָך אַליין בעגאַנען זעלבסטמאָרד.

דר. ס׳ זאָגט הויזנער׳ס פרוי

לאָנדאָן 12 יוני (ספּעצ.) הויזנער׳ס פרוי, געוואוינער ווערענדיג פון דער בשורה, אַז דער מאַן לעבט, האָט ערקלערט פאָלגענדעס:

זי גאַנצע צייט האָב איך געלעבט גרויס האָפנונג אין מיין מאַנס ערפאַהרונגען אַלס פליהער און איך בין זיכער געווען אַז אַזאַ פליהער וועט נישט פערלוירען געהן אויפ׳ן אָקעאַן. איך האָב געהאָפט, אַז מייע תפלות צו גאָט וועלען דערהערט ווערען און איך האָב אַפילו אויף איין מינוט נישט פערלוירען זי האָפנונג אין גאָט.

* * *

לאָנדאָן 12. יוני (ספּעציעל) אַמייסטען שטאָלץ צוליב דער גליקליכער רעטונג פון הויזנער׳ן איז אינזש. ג. פעס. דער קאָנסטרוקטאָר פונם אַעראָפּלאַן, מיט וועלכען הויזנער איז געפלויגען. דעם אעראָפּלאַן האָט ער פערזעהן אין ספּעציעלע פאַנטאַזען בעפעסטיגט צום בענזין-רעזערוואָאַר, וואָס האָבען זיך אין פאַל פון אַ געצוואונגענעם אַראָפּלאָזען זיך אויטאָמאַטיש אויסגעצויגען און געטראָגען דעם אַפּאַראַט און אויסער דעם פערמאַכט דעם בענזין-רעזערוואָאַר און נישט אריינגעלאָזט קיין וואַסער.

דער בעזד פון בעלגישן קעניג אין ענגלאַנד

דער קעניג פון בעלגיען, וועלכער איז איצט אויף אַ פּאָליטישען וויזיט אין ענגלאַנד. האָט אויך בעזיכטיגט דעם 5. דראַגונער-גוואַרדיע-פּולק, פון וועלכען ער איז שעף.

ענטשולדיגונג.

איך בעט ענטשולדיגונג ביים ה׳

ש. מעש, נאָוואַמיעסקאַ 4

פאַר מיין נישט ריכטיגע האַנדלונג אין אַ אויפגערעגטען צושטאַנד לגבי איהם, איך ערקלער, אַז להבא וועט זיך אַזעלכעס מעהר נישט איבערחזר׳ן. אַלס צייכען פון חרטה שפּענדע איך 25 זל. אויף אַ דבר טוב.

מיט אַכטונג

שלמה הערשקאָוויטש, 11. ליסטאָפּאַד 3.

גאַנץ לאָדז

האָט געמאַכט אַ רושם מיט די

רעשטען

נאָוואַמיעסקאַ 5 פראָנט 2 שטאָק

די נייעסטע מאָדערנסטע הערען- און דאַמען-שלאָפען פון די בעסטע קוואַליטעטען מיט 30% ביליגער. קומט אין איבערצייגט אייך! נאָר לאָזט אייך נישט פערפיהרען, געדענקט גוט דעם אַדרעס:

נאָר 2 שטאָק פראָנט ביי שטשענשליוי.

גאָלד, ביזשוטעריע

און לאַמבאַרד-קרעדיטעס

צאָהלט די העכסטע פרייזען

איזידאָר פּיאַלקאָ, פּיעטריקאָווער 7 אַ

עמעריטירטער בעאַמטער

זוכט וועלכע עס איז בעשעפטיגונג פאַר אַ נידריגען געהאַלט. אַמגעווינשענסטען אַלס רייזענדער אויף די מזרח-קרעפען, וואו ער בעזיצט הויכע בעקאַנטשאַפט, אינפאָרמאַציעס און אָפּערטען אונטער „Wir״ אין דער אַדמיניסטראַציע פון „לאָדזער טאָגעבלאַט״.

השבת אבדה

סאָהרענדיג דעם 11 יוני אַ זייגער 9.10 מיט דעם טראַמוויי לאָדז — זגיערזש, האָב איך איבערגעלאָזט אין טראַמוויי אַ טעטשקע מיט פאַר מיר זעהר וויכטיגע דאָקומענטען, וועלכע האָבען פאַר׳ן געפינער קיין שום ווערט, פאַר צוויק-ברענגען די דאָקומענטען וועל איך אויסצאָהלען 50 זל. צוריקצוברענגען צו: A. Krzeczkowski, Łódź Ogrodowa 9.

Dr. Wolkowyski

צעגיעלניאַנא 4

טעלעפאָן 216-90

ספּעציאַל-אַרצט פאַר הויט וועניריש קראַנקהייטען און טענער-שוועכע. אַלגאַרט אַנאַליזע עלעקטראָטעראַפּיע, בעהאַנדלונג מיט קוואַרץ-שטראַלען נעמס אָן פון 9—2, און פון 5—9 אָוועגד.

Dr. med.

R. REICHER

ספּעצ. פאַר מענער-שוועכע בעהאַנדלונג

פאַלידניאַווא 28. טעלעפאָן 93-210.

נעמהט אָהן טעגליך פון 8 — 11 פריה און פון 5—9 אָוועגד. זונטאָג פון 9—1 מיטאָג.

לעזט און אבאָנירט דאָס „לאָדזער טאָגעבלאַט״

ברעיף-איבערזעצונגען

פון פערשידענע שפּראַכען: ענגליש, פראַנצויזיש, רוסיש, דייטש, און אַנדערע אויף יידיש, פּויליש און פערקעהרט

מ. קרזעפּיצקי. פּאָמאָרסקאַ 4.

(כיים צאַהן-אַרצט ר. קרזעפּיצקאַ)

נעהמט אָן פון 9 ריה ביז 7 אָוועגד

טעלעפאָן 53-206.

פערזיכערונגען-ASEKURACJA

פון פאַבריקען נעגען פייער, אַלערערט סחורה-לאָגערן נעגען פייער און גנבה.

וואוינונגען געגען פייער און גנבה

ווי אויך טראַנספּאָרט-פערזיכערונגען פיהרט אויס רעיעל און פינקטליך אויף בעסטע בעדינגונגען

מרדכי חיים רומקאָווסקי

קי. יעסקיעגא 105. טעל. 50-112.

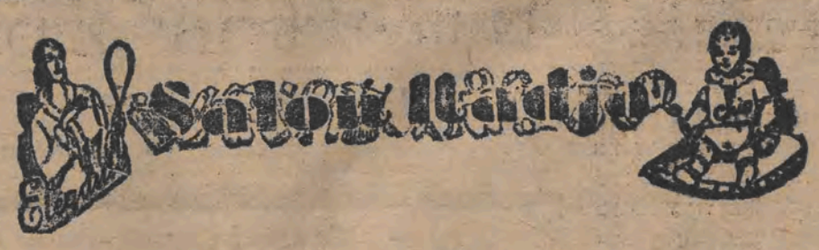

די נייעסטע מאָדעלען צום זומער סעזאָן!

אין גרויסען אויסוואַהל עמפּפעהלט

סאַלאָן „נאַדיאַ״ נאַרוטאָוויטשאַ גאַס 7

ULICA NARUTOWICZA 7

מאַגאַזין פאַר קינדער-קאָנפעקציע, דאַמען-וועש און גאַלאַנטעריע

● סאָליד ● געשמאַקפול ● עלעגאַנט ● ביליג ●

בעקליידעט קינד און מוטער

SALON „NADJA“, ulica Narutowicza 7.

אַבאָנירט דאָס לאָדזער טאָגעבלאַט אין אַלע גרעסערע שטעטלעך

סענסאציאנעלע קאנפערענץ ביי הינדענבורג'ן

פון די פרעמיערען-מיני. פון די דייטשע דרום-שטאטען

בייערישער פרעמיער קאטעגאריש זיך ארויסגעזאגט געגען דער פאליטיק פון פאפען'ס רעגירונג

ב ע ר ל י ן, 12. יוני (ספעצ.) פרעזידענט הינדענבורג האט היינט אויפגע נומען די פרעמיער-מיניסטארען פון די דרום-דייטשע שטאטען: בייערן, ווירטעמ־בערג און באדען. בעת ן געשפרעך איז בעריהרט ג וארען די שטעלונג פון דער נייער רייכס-רעגירונג צו די שטאט-לענדער און די לעצטע אינערליכע פאליטיק. די פרעמיערען האבען זיך ענטשידען ארויסגעזאגט געגען דער פאליטיק פון פאפענ'ס רעגירונג.

אין די קרייזען, וואס שטעהן נאהנט צו דער רעגירונג פערוויכערט מען, אז עס איז געלונגען צו קומען צו א פערשטענדיגונג און אנ'ענטשאנ נג אין די בעציהונגען מיט די דרום-דייטשע לענדער. עס איז אבער דערגרייכט געווארען א פערשטענדניש אין דער וויכטיגסטער פראגע: מכת אנולירען דעם פערבאט פון די היטלעריסטישע שטורם-גרופען.

דער בייערישער פרעמיער העלד האט קאטעגאריש ערקלערט, אז נישט קיקענדיג אויף דער שטעלונג פון דער רייכס-רעגירונג וועט בייערן נישט דער־לאזען צוריק עפענען די היטלעריסטישע שטורם-גרופען.

ווייטער אין דער בייערישער עמיער ארויסגעטרעטען געגען בעשטימען א קאמיטאר פאר פרייסען, אנווייענדיג, אז עס איז אין סתידה צו דער קאנ־סטיטוציע. דערביי האט ער אויסגעדרעשטראכטן, אז ווען אזא קאמיסאר וואלט בעשטימט געווארען פאר בייערן, דאן וואלט ער פצו האלטען געווארען דורך דער בייערישער רעגירונג באלד ביים איבערטרעטען די בייערישע גרעניץ.

היינגער-געפאהר אין רוסלאנד

ו י ע ן 12 יוני (ספעציעל) דער אפראוויזאציע פון סאוועט-רוסלאנד דראהט צ געפאהר ביז איצט זענען פערזייט געווארען נאר 41 פראצ. פון תבואה. דער שטאנד פון תהמות בעטרעגט 25 פראצענט פון 1928. גרינוואלד אין גערטנער ביי די שטעט זענען פערזייט 20 פראצענט. דער פיש-מאנג בעטרעגט היי-יאהר נאר 1/3 ווי גארמאל. די קאלעקטיווזאציע-פאליטיק האט געלישען א פיאסקא. אין רוסלאנד תערשט איצט דער ריינסטער מלוכה'שער קאפיטאליזם.

פייערליכע ערשפנונג פון רוטענבערג'ס עלעקטרי־שער סטאציע

ירושלים, 12 יוני (יטא) נעלטען האט דער הויך-קאמיסאר זיך בעטייליגט אין דער פייערליכער ערעפנונג פון רוטע־בערג'ס עלעקטרישע קראפט־סטאציע עובדיה, וואס געפינט זיך צווישען ירחו און ירדן. צו דער ערעפנונג אין שפעציעל געקומען דער עמיר פון עבר־הירדן. דער פרעזידענט דער רעזירונג און עבר הירדן, א גרויסע צאהל תעלערע רעגירונגס-בע־אמטע און פארשטעהער פון פערשידענע ווישע ארגאניזאציעס. נאך דער רעדע האט דער הויך-קאמיסאר געגעבן א דרינק בע אנ'עלעקטרישע קרעפטען און גאנץ ארץ ישראל האט בעקומען עלעקטרישע קראפט. אין גאנץ ארץ ישראל האבען געגומען ברענען די עלעקטרישע לאמפען.

בעריה מיט יודישע אליהערי לעאנא בערנשטיין בעגאנגען זעלבסטמארד

קען פארין און אנגעקומען די ידיעה, אז די בערהמטע יודישע פלוהערין לעאנא בערנשטיין און בעגאנגען זעלבסטמארד.

די פלוהערין האט זיך געגרונט דורכצו־פוהרען אינגלען דעם „פרויען־פלוג רע־קארד" און א גלטלער לונץ.

דער טויטער קערפער פון דער פלוהע־רין איז געפונען געווארען אויף א פעלד אין ביסגרא.

די נאנצע ספארט-וועלט און ערשי־מערט פון דער ידיעה, וועגען זעלבסט־מארד פון דער יודישער פלוהערין לעאנא בערנשטיין, וואס איז געווען דער ערשטער מאנ־ארד פון א יודישער פלוהערין אין רוסלאנד, שלאגט אויס אין א „גלטלער לי־גיע" מיט 2665 קילאמעטער, פלוהערין פון אנסטר בון עגופטען.

די דרייסטע פלוהערין האט געשטאמט פון א יודישער פאמיליע פון פעטערבורג — און אין אלט געווען און נאנצען 26 יאהר. ערשט מיט עטליכע יאהרען צוריק האט זי זיך נאטוראליזירט אין פראנק־רייך.

אויפפאהרענדיג קען אפריקא האט זי זיך געקויפט א איינגעגעם אעראפלאן און האט זיך געגרייט צו אחתרע ווייטערדיגע פלוהען. לויטער אין דער אעראפלאן צו־בראכען געווארען — אין דאס האט אויף דער פלוהערין געמאכט א ערשטערנדי־גען אינדרוק.

מען רעכענט, אז די דאזיגע קאטאס־טראפע — זאל האבען געשטויסען די פלוהערין צו אזהר טראגישען שריט.

דער אירלענדישער חרעזידענט אין פרעס־יער דע וואלערא (רעכטס) ביי זיין אנ־קומען קיין לאנדאן, וואו ער איז בעגריסט געווארען דורכ'ן דאמיניע-מיניסטער ט ה א מ א ס (לינקס).

דער פסיכאז פון פערבאטען

פמעט אויף יעדען טריט טרעפען מיר זיך מיט פערשידענערלי פערבאטען, זעהר אפט פערמאגען זי נישט די מינ־דעסטע בערעכטיגונג. און ראך האלטען זי זיך אמזען פעסט. דער אויטאבער פון דער וויל אנשטאט דעם אנגלאשגרש „ברוך הבא", געהט ער ארויס מיט א שרעגנדער אויערשרוף, פאר פרעמדע און דער אינגאנג פערבאטען. לכתחילה רעזיגנירט ער פון א געוויסע צאהל גליק־לעכע פארבאלען, ווייל אונגליקלעכע רעל־נען זיך נישט מיט דעם מין פערבאטען, דארט, וואו די אונגענטום־בערעכטיגונג דערטרויכט נישט די אנטרויט־פערבאטען שמייסען מיר זיך אן אויף אנדערע שיינע פערבאטען: „שפיי נישט, רויכער נישט" א. ד. גל.

מיר געהען למשל, ארבען אין אנ'אונס־מומיציע, וואו עס שטעהט אונז פאר ארויסצופיהרען עפעס א ביוראקראטישע פראצעדור. געוועגלנך רויבט עס אונז אויף א חודש ביסעל צייט, ווייל ווען עס וואלט אנדערש געווען, וואלטען די הערן ביוראקראטען געמוזט, אז זייער אויטע־רומעט וואלט בעלוידיגט געווארען. עס בלייבט אינן בלו אויבער אין עצה: גע־דולדיג אפצוארטען די רוהה ווי עפעס אנ'אינפארמירלוך אפקומענווש, אויף אלע פעלער, פרי אונזער האלטונג זאל נישט האבען קיין ווירקונג אויפ'ן רעזולטאט פון אונזערע בעמיהונגען ווערהאלען מיר פאר זיך אין גערעגנ: „נישט שפיען", „נישט רויכערן", „נישט געבען די האנד", „זיך פערהאלטען רוהיג" א. אז. וו. מיר נעמען זיך נוט ארבען אין גערעגנ, אז די דאזיגע פערבאטען האבען א פערגאנ־נישע בערעכטיגונג, אבער דאס לאיאלע גע־פיהל ווערט באלד פערלעצט, ווערפגערונג א בלוק אויף די זארגפעלטיגע פגגאנדער־געשטעלטע שפיי־קעסטלעך, בעזונדערס אויף דעם שפיי־קעסטעל, וואס שטעהט נאהענט געבען וואשנז, צוקוקענדיג ווי דער לעצטער בעצוהט זיך דערצו... מיר פאסען א פיק אין פענסטערל אין מיט א קנאר־בלוק בעמערקען מיר, ווי דער אמ־ערנער פארשיין רויכערט אין פאפי־דאס נאלן אנדערן מומ'ן אמת'ן אפע־מוט פון אנ'אלטען רויכערער. עס ווערט אינן אפיסעל פשוטרע, מיר פריבען בע־גרונדען, אז דער בעאמטער ארבייט אין ביורא א נאנצען טאג, ער אלזו טון...

אבער פארוואס שטעלט זיך קיינמאל נישט אפ דערויף, אז אויך דער אינגטערע פאנט שטעהט טוילמאל אויב יורא אם א נאנצען טאג אין ער בעקומט אנב, דער פאר פון חונעם נישט בעצאהלט, אין טראמוואי טאר מען נישט רויכערן, אויף דער גאס פאסט נישט צו רויכערן, אין די אמטען, געוועלבער, אין מאגנע צו־קערגיעס מאר מען אויך נישט. פארוואס? די ריזרעקטארען פון דער טראמוויען־גע־זעלשאפט, די טראמוואי־קאנדוקטארען, די בעאמטע, די אונטאבער פון די געוועל בער אין זייער פערפאנאל, דאס אונענע אין די צוגערגיעס רויכערן גאנץ אפט יא, אבער דא הענגען זיי הענדום פערום ארויס פלאקאטען „רויכערן פערבאטען". עס אין דערין א זעהר בעלוידיגענדיגע אויפרעגענדער מאמענט, וואס דוקא די, וואס רויכערן אלזו טון אפט אפ לחל־עים די אנדערע רויכערער.

דער דאזיגער פערעלטער פער פערבאט צו רויכערן דערמאנט א פ „אמען קרעי־קאווער צאיקרעאם: אין א געוויסער קרא־קאווער צוקערדניע האט מען אין אונגעם פון אורע זעלער געטענט ארבייגקומען נאך אין גזעזלשאפט פון דאמען. דער מחבר פון דאזיגן פערבאט. אין ס'האנדעלט זיך וועגען זעהר אנ'עלעגאנטער קאפעען האט שפעטלירט אויפ'ן פשוט'ן סנאבזים אין זעלבסטפערשטענדליך אויף דער דאפעל־טער פרעקוועגץ. בעגרינדעט האט ער אבער דעם פערבאט מיט גזעזלשאפטלי־כע טעמים. אין דאזיגען פאל פון דער־מאנען אין אונגאל אין אויגנע געקומען א בעקאנטע קראקאווער פערזענ־ליכקייט נאנע אלזו, ווען ער האט זיך גע־ווענדעט צום קעלנער נאך א גלעזעל מיט, האט יענער אוהם נאנע העפליך צעווי־סען געמיין, אז דער דאזיגער זאל אין בע־שמוטט אויסשליפלך פאר א געמישטער געזעלשאפט. דער אוסס אין גוך ארויס פון דער צוקערניע, אבער פגגט אזוי גוט אין ער צוריקגעקומען אין דער בעגלי־טונג פון א פרויענצימער, וואס אוהר אויף כערלכער אויסזעהן האט גערעדט פאר זיך... אנ'אלגעמיינע עטפערונג האט אפ־גערוסען פון די טושלער אלע געשעפטס־מאנראגען פון קראקא, אבער דער בעזו־צער פון קאפע האט דעם זעלבען מאן אפגעשאפט זיין פערבאט.

וואס ערער עס אין אויף דער וועלט אלץ ערגער ווערען מיר קרעמפורט פון פערשידענע פערבאטען, וועלכע מיר קע־גען גנוט בייקומען. עס האלט שוין באמת צייט געווען פטור צו ווערען פון דעם פער־באט נישט רויכען. וועלכער האלט זיך נאך צווישען אונז, הון שוים צול אין אין שום טעם.

דער פסיכאז פון פערבאטען

קופאן 26 №
אויף אומזיסטע יורידישע עצות.
דער בעזיצער פונם דאזיגען קופאן קען בעקומען אומזיסט יורידישע עצות דורכ'ן יורי-קאנסול פון אונזער רעדאקציע.
ניליטיג היינט מאנטאג
ד. 8. יוני פון 8 אויענד.

טעאטער „סקאלא"
שרידמינסקא 15
שבת, דעם 18-טען יוני ה. י.
קומט פאר א העכסט-אינטערעסאנטער און סענסאצ. רעפעראט פון רעד. לאזאר קאהאל
אויף דאס טעמא:
„וואס א נישט-ציוניסט זעהט אין ארץ-ישראל"
(איינדרוקען פון א אייזע איבער פאלעסטינא).
די טעזיסע:
די שעהנקייט פון לאנד; זי שטעדט און די קאלאניעס; דער אל־טער און דער נייער ישוב; דאס קאמונא-לעבען אין די קבוצות; ווי זעהט אויס דאס פאמיליען-לעבען אין די קבוצות; די אלטע און די נייע קאלאניעס; ווער האט געבויט די שטעדט אין א"י; די ראלע פון די לאדזער יודען ביים בויען די אינדוסטריע און דעם האנדעל אין פאלעסטינא; די אראבער און דער יודישער ישוב; קולטור און די שפראכען; פרומקייט און פריידענ־קערישקייט; ווער קען זיך איינארדנען אין ארץ-ישראל.
בילעטען פון 50 גר. אן שוין צו בעקומען.

פאר א שטרייק אין דער לאדזער טעקסטיל-אינדוסטריע

(§) אין לאקאל פון דרוקער-פעראיין (נאווארט 20) אין נעכטן פארנעכטן א שטורמישע פערזאמלונג פון טריקא־טאזש-ארבייטער.

נאך א לענגערער דיסקוסיע אין אנגע־נומען געווארען אפצווארטען אמנונג מעג, בון צו דער פראיעקטירטער אנ־פערענץ ביים ארבעטס-אינספעקטאר. אין גענעראל וועט פראקלאמירט ווערען א שטרייק אין דער גאנצער לאדזער טרי־קאטאזש-אינדוסטריע.

ארעסטירט לאדזער זאלץ-זוחים

(§) עהערגעסטערן האט די פאליציי ארעסטירט אינגנע זאלץ-הענדלער, וועל־כע זאלען האבען פערקויפט מעלנוש זאלץ אין די קאלאניאל-געוועלבער. אין צו־זאמענהאנג מיט'ן ארעסט און אויך בע־גנט געווארען די אויספארשונג געגען די, וועלכע זענען בשעתו ארעסטירט געווע־רען פאר'ן זעלבען חטא און דערנאך בע־פרייט עווארען.

בייערישער פרעמיער קאטעגאריש זיך ארויסגעזאגט געגען דער פאליטיק פון פאפען'ס רעגירונג

ווארום איז אויינס דער היטלעריזם? — אויף דער טעמע האט דער פיהרער פון די רעוויזיאניסטען וולאדימיר זשאבאטינסקי געהאלטען א גרויסען פאר־טראג אין פאריז. דער זאל „קאדץ" איז געווען פול מיט א יודיש פובלי־קום פון פערשידענע קרייזען.

וולאדימיר זשאבאטינסקי האט ברייט ארומגערעדט די פראגע, האט איבער־געגעבען די געשיכטע פון דעם שנע־לען און כסדר'דיגען וואוקס פון היט־לעריזם, ווי ער איז פון א קליינע אויגרדייטשענדע גרופע אויסגעוואקסען צו א ריזיגע פארטיי פון א סך מיל־יאנען. זשאבאטינסקי שילדערט אלע עטאפען פון דער ענטוויקלונג. פריהער פליגן 7 מענשען, דאן שוין עטליכע טויזענד. שפעטער ווערט עס א ארגא־ניזאציע מיט ריזיגע געלד-מיטלען, וועלכע מען שעפט — לויט דעם רעד־נער'ס מיינונג — צווישען די היטלע־ריסטען גופא.

זיי האבען אויסגענוצט די גרויסע נויט אין דייטשלאנד. זיי הייבען גע־האט א גוטע ארגאניזאציע פון פער־שטאנען די בעדייטונג פון מאסען מי־טינגען. זיי האבען אויך פערשטאנען, אז דאס זעלבע ווערט געשריבען און גערעדט הייט נישט די זעלבע בעדיי־טונג אין שוין. גאר אנדערש ווירקט דאס זעלבע ווארט, ווען עס איז אויס־געשריגען אויף פערזאמלונגען, פול טעאטראלער פאמפע!

היטלער'ס שלאג-עפעיילונג? — זשאב־אטינסקי שילדערט זייער ארגאניזאציע אין פיהרט אויס: —

שוואכע קאמפס אפעיילונגען אבער גלייכצייטיג פאגראם-מאכער.

דאן רעדט ארום דער רעפערענט דאס עקאנאמישע אין פאליטישע פראג־

דער גרויסער פעסט-זאל אין היטעל ביי לאזאן ביי דער גענפער אזערע. וואו די „היסטארישע" קאנפערענץ וועט ווערען אפגעהאלטען.

ראס פון היטלעריזם און שעלט זיך ברייט אויף זייער אנטיסעמי־טיזם.

אין א ברייטען איבערבליק, ווייזט זשאבאטינסקי אן אויף דעם גרויסען אנטייל פון יודען אין די קולטורעלע און אקאנאמישע רייכטימער פון דייטש־לאנד. דער יודען-האס איז געווארען א פראגראם. דער יודען-האס איז גע־ווארען א שלאג-ווארט, נישט בלויז פאר א פינסטערען המון. נאר אויך פאר מענשען פון גייסט, פון הויכען פאציאלען אין גייסטיגען נייוא.

וואס פון געגען דעם? — פיהרען אנטי-פראפאגאנדע? — וואס פארא בע־דייטונג האט עס געגען דער מעכטי־גער ראסען-העצע פון די היטלעריסטען מען דארף דאך קענען צוקומען צום

ברייטען אנטיסעמיטישען המון מיט דער געגען-פראפאגאנדע — וואס דען טון? — א אמעריקאנער אנגעזעהע־נער יודישער טהוער עצה'ט: צוריק־געהען אין געטא. האנדלען צווישען זיך, ווירקען צווישען זיך דאס איז קיין מיטעל נישט.

זשאבאטינסקי שטעלט זיך אפ אויף דער פראגע פון זעלבסט-שוץ. 40 טו־זענד יודישע יונגעלייט טורנען און פערנעמען זיך מיט ספארט. פאר וואס שטעלען זיי קיין ווידערשטאנד נישט? — 200 כוליגאנעס רייסען זיך אריין אין בערלינער יודישען קוואר־טאל. 50 יונגעלייט וואלטען זיי געקאנט אפשטעלען. סארוואס טוען זיי נישט? — פארוואס שיצען זיך די יודען נישט? —

דא ווייט פארקומען די לאזאנער קאנפערענץ

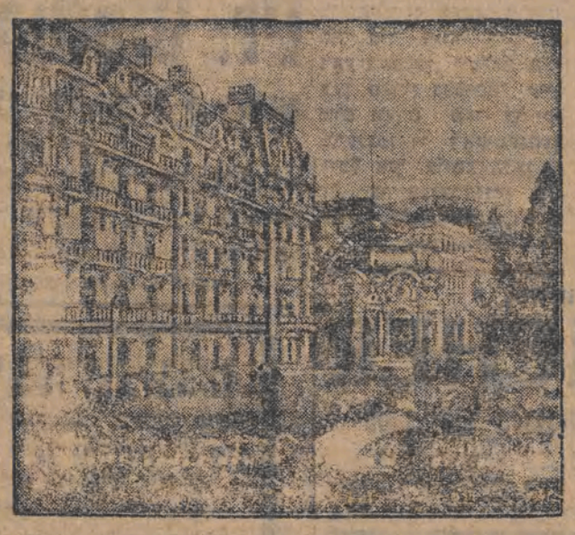

יודיש טעאטער „פילהארמאניע"
פארבאנד טרופע פון א.א.פ. אין פוילען
הייט פריין פון 60 גר. ביז 1.60
ליבלינג קומט זיך געזעגנען היינט
לעצטע געזעגנונגס-פארשט. פון די לאדזער ליבלינגע
דיגלעצר'ס אפערעטן-טרופע מיט ערנא זיגלער
2 פארשטעלונגען פאר 1 בילעט 2
1) די בעליבטע קאמישע אפערעטע אין 3 אקטען
„דאס נעגער מיידעל"
מיט ערנא זינלער אין דער הויפט-ראלע
1) א גראנדיעזער דיווערטיסמענט א. נ. „בלינצעס"
מיט דעם אוטייל פון גאנצען פערגרעסערטען אנסאמבל פון זיגלער'ס טרופע אין פילהארמאניע.
אכטונג! בדי צו געבען די מעגליכקייט אלע זיך צו געזעגנען מיט אייערע ליבלינגע זענען די פרייזען פאפולערע פון 60 גר ביז 1.60

Sensacja księgarska.
Dr. Armand Akerberg
„Talmud, bolszewjzm
i Projekt polskiego prawa małżeńskiego"
Cena zł. 4.60
DO NABYCIA W KSIĘGARNIACH
SKŁADY GŁÓWNE: Dom Książki Polskiej, Warszawa, Pl. 3-ch Krzyży 8
F. Hoesick, Warszawa, Senatorska 22
K. Neumiller, Łódź, Piotrkowska 61.

לאָדזער טאָגעבלאַט

דער רעדאַקטאָר נעמט־אָן פון ביז 7 אין אָוונד
נישט בעשטעלטע מאַנוסקריפּטען ווערען נישט צוריקגעשיקט.

„Lodzer Tageblat", Łódź, Piotrkowska 16 Skz. poczt. 16
טעלעפאָנען: רעדאַקציע 100-57. אַדמיניסטראַציע 100-47

אונטער געפאַהר פון באַנקראָט

די אָנגעפרעגט אין לאָזאָ קומט דאָר פאָר. זי מוז פאָרקומען, ווייל דעם ערשטן יאָר יאָלן ענדיגט זיך דער טערמין פון ריזבער־באַראַטאָריום, און ווען דער סאָראַטאָריום וועט נישט בעצייטענס פערלענגערט ווערן, מוז דעטשלאַנד אָנהויבן צאָהלען די ענטשעדיגונגס־ראַטעס, לויט יאָנג־פּלאַן, און פראַנקרייך און ענגלאַנד מוזען אָנהויבן צאָהלען צו אַמע דיקאַ די ראַטען פון מלחמה־חובות. היות אָבער, זיי דעטשלאַנד וועט אויהרע ראַטעס בעשטימט נישט צאָהלען — וואָלט בכולא געהויסן, אַז דער יאָנג־פּלאַן איז אייפגעלעזט, אַז דעטשלאַנד האָט באַנקראָט, און דאָס נישט צוליב אויהר שולד, נאָר צוליב דער שולד פון די קאַפּיטאַליסטן־מלוכות, וואָס האָבען נישט געגעבן מעגן אַן אַלט פון פינאַנציעלע לאַגע פון דער דעטשער מלוכה און נישט אָפּגעלעגט דעם טערמין פון די צאָהלונגען אויף שפּעטער. דערצו קענען די קאַפּיטאַליסטן־מלוכות נישט דערלאָזען. און נאָך עפּעס: פראַנקרייך און ענגלאַנד מוזען פון ערשטען יאָר אויך אָנהויבן צאָהלען אַמעריקאַ. אויב זיי וועלען נישט בעקומען קיין געלד, פון דעטשלאַנד, ווע־לען זיי נישט האָבען צו בעצאָהלען אַמעריקאַ. זיי וועלען אַלזאָ אויך מוזען ער־קלערט ווערען פאַר באַנקראָט, מחמת אַמעריקאַ האָט געגעבען אָנצוהערענישען אַז זי טראַכט נאָרנישט צו שענקען די מלחמה־חובות.

דאָס צווינגט פראַנקרייך און ענגלאַנד צו פאָהרען קיין לאָזאָ, הגם זיי שמעקט נישט אויעקצוזעצען זיבבי אינו טוט מיט דער באַבען־רעגירונג, וועלכע קומט קיין לאָזאָ מיט אַ פערטיגען פּלאַן: שטרי־כען די רעפּאַראַציע־חובות.

ווען פרעג. הובער און פאַראַזאָהרען געקומען מיט זיין מאָראַטאָריום־פּראָ־יעקט, האָט פראַנקרייך זיך געבאַנטעוועט. זי אַז געוועזן יעדען אַרט מאָראַ־טאָריום. קוים מיט צרות און געלונגען צו פּוועל'ן בײַ פראַנקרייך, אַז זי זאָל אַנ־נעהן אויף אַנ'איין־יאָהריגען מאָראַטאָ־ריום. דערבײַ האָט פראַנקרייך ערקלערט, אַז מעהר קיין טרוט נישט. זי וועט נוט מסכים זיין צו פערלענגערן דעם מאָראַ־טאָריום אויף קיין אַנדער מאָנ. ווען לאָזאָל און געוועזן און וואַשינגטאָן, האָט ער זיך פערשטענדיגט מיט הובער'ן און גע־פולע'ט בײַ אויהם, אַז אָהן פראַנקרייך'ס הסכמה וועט ער מעהר נישט פערלענען קיין מאָראַטאָריום. לאָזאָל האָט דאָס בעטראַכט פאַר זיינס אַ נצחון. אויבן און די לאַגע אַזאַ, אַז פראַנקרייך וויל נערן, מ'זאָל פערלענגערן דעם מאָראַ־טאָריום, בכדי די פראַגע וועגען רעפּאַ־ראַציע און מלחמה־חובות זאָל ווייטער בלייבען אָפען, בעת דעטשלאַנד פאָרערט אַז לאָזאָ זאָל עגרנלמיג ליקווידירען דעם ענין רעפּאַראַציעס.

לויט אַלע וואַרשיינלוכקייטען וועט די פראַגע וועגען רעפּאַראַציעס און מלחמה־חובות נישט ענען פּוילשטענדיג געלעזט ווערען און לאָזאָ. שוין דערפאַר אַליין, וואָס אַמעריקאַ בעטיליגט זיך נישט און דער דאָזיגער קאָנפערענץ, און אָהן אַמעריקאַ הייסט מאַכען דעם חשבון אָהן דעם בעל־הבית. נאָר אַמעריקאַ קאָן אויסוויקלען דעם דאָזיגען פּלאַגטער. ווען אַמעריקאַ זאָל זיך אָפּזאָגען פון די מלח־מה־חובות, וואָלט די וועלט פמיר נעוועזען רען פון אַזינעם פון די שווערסטע און פערוויקעלסטע פראָבלעמען, וואָס מע־מערט אויראָפּאַ זיט 14 יאָהר. אַמעריי־קאַ קען דאָס אָבער נישט טון, ווייל דאָרט האַלט מען אויפן ערב פרעזידענט וואָהלען, און די רעפּובליקאַנער, וואָס שטעהן אויפן בײַ דער מאַכט ווילען נים ווערען אונבאַפעלער צוליב אַזאַ רעזולטאַ־ליש שריט. לאָזאָן קען העלפען דער פוהרען צו אַ פערלענגערונג פון מאָראַ־טאָריום, מעהר נישט. די האָפנונגען, וואָס מ'פרובירט לענען אויף לאָזאָן, זענען אַלזאָ אונגעגרונדעט. ס'וועט ווייטער זיין פער־לאַנגט אַ לאַסט צו די הונדערטער לאַסטס פון אויפטאָגען פאָלוטישען, ווערטשאַפט־לוכען קרעדיט און אויראָפּאַ. קיין אינ־פּראָבלעם וועט נישט געלעזט ווערען. מ'וועט עס נאָר אָפּשטופּען אויף שפּע־טער.

בן משה

העריא און זיינע מיטארבייטער

די פערזענליכקייטען פון דער נייער פראַנצויזישער רעגירונג

פון מ. יארבלום (פאַריז)

דאָס מיניסטעריום פון העריאָ גע־הערט בלי ספק צו די אינטערעסאַנטסטע רעגירונגען פון דער דריטער רעפּובליק און דאָס איז די אינטערעסאַנטסטע לויט געווען בײַ דעם אויסגאַנג פון די לעצטע וואַהלען.

דאָס איז נישט אַ מיניסטעריום פון קאָנצענטראַציע, הגם און אויהם בעטע־לונגען זיך אַלע פּאַרטעען — אַ חיץ די בוידע עקסטרעמען: אַ חיץ די סאָציאַ־ליסטען און די רעכטע.

דאָס איז נישט אַ קאָנצענטראַציע־רעגירונג, ווייל די מעסיגע פּאַרטעען, די „לינקע ראַדיקאַלע" און די „רעפּו־בליקאַנער פון לינקס" זענען זעהר שוואַך אין אויהר פאָרגעשטעלט.

אויף אַכצעהן טיניסטערען זענען פאַר־האַן בלויז צוויי, וואָס האָבען נישט גע־הערט צום לינקען בלאָק ד. ד. צו דער אָפּאָזיציע צו די פרוהערדיגע רעגירונ־גען; און פון עלף אונטערשטאַטס־סע־קרעטאַרען בלויז דרײַ פון צענטער.

אַזוי, אַז מען קען זאָגען, אַז די רע־גירונג פון העריאָ האָט אַנ'אויסגעשפּראָ־כען זראַדיקאַלען פּרצוף, וואָס וועט אַלזאָ לעכט קאָנען אויסאַרבייטען אַנ'אינ־הייטליכען פּראָגראַם.

די נייע רעגירונג איז אָבער אונטערע־סאַגט הויפּטזעכליך דורך די פערזענליכ־קייטען, וועלכע שטעלען זי צוליב. און מען קאָן אָהן אויבערטרייבונג זאָגען, אַז די דאָזיגע פערזענליכקייטען זענען אַמעריקאַנער טייל דאָס, וואָס מען דופּט „ערשטקלאַסיגע" — אין יעדער זינ־ן זיכ.

דאָס זענען מענשען פון אַ גרויסען אינטעלעקטועלען ווערט, און מיט אַנ'־אויכטעהויער וויכטיגען פּאָליטישען סטאַזש — פמעט אַלע מיט פערטיגע־ר ערפאַהרונגען. נעבען אָנצוויזען דערויף, אַז פיר פון די איצטיגע מיניסטערען זענען געוועזען פרעמיערען. דאָס זע־נען: העריאָ, זשאָרזש לעיגן, פּאָל פּאַנ־לעווע און זקאַמיל שאָטאַן; די איבריגע, אַ חיץ אינגעגען, זענען געוועזענע מיניס־טערען־ספּעציאַליסטען.

נאָר ווי געזאָגט, נישט בלויז ספּע־ציאַליסטען אין דער פּאָליטיק; די איצטיגע מיניסטערען שטעלען מיט זיך פאַר אַלס פערזענליכקייטען, אַלס פיגו־רען, אַלס אינטעלעקטועלע כחות.

קודם כל דער פרעמיער — עדואַרד העריאָ, וואָס סהאָט זיך ערוואָרבען אַ אינטערנאַציאָנאַלען נאָמען. ער קומט פון דער גאַרמאַל־שולע — „עקאָל נאָר־מאַל", וואָס האָט אַרויסגעגעבען די בעסטע פּראָפעסאָרען און די אינטערע־סאַנטסטע פּאָליטישע מוחות. צווישען זיי זשאַן זשאָרעס און לעאָן בלום.

די ראָזיגע הויכשולע פערגעמט בכלל אַ בעזונדער אָרט אין דער פראַנצויז־שער נעזעלשאַפטלעכקייט. זיכער לענט זי אַ בעזונדערן שטעמפּעל אויף די, וואָס מאַכען דאָרט דורך זייער נעסטונג אָנטוזיאַזמוס. אין די רעאַקציאָנערע צײַ־טען, ווי צ. ב. בעת דער דרײַפוס־אָפערע — שאַפען זיך אין „עקאָל נאָרמאַל" גרופּען מוטיגע, פאָרשרעטלעכע קעפּ־פער, וואָס דאָבען אַ נעטטיגע השפעה אויף דער שטודירענדער יוגענד אין לאַנד.

העריאָ איז זאַמענער פון די מיפּישסטע פאָרשטעהער פון דער דאָזיגער גרופּע. אין 1916 ווערט ער צום ערשטען מאָל מיניסטער — בעת דער מלחמה אין דער רעגירונג פון בריאַן — מיניסטער פון אַרבייט, טראַנספּאָרט און ערגע־רונג. ווי אַנ'אמת'ער „נאַרמאַליאָן" האָט ער זיך געגעבען צו „שטאַדיומס" — נאָר דערבײַ נישט פערגעסען די בערעכ־נונג פון שנעלער פּראַקטישער אַרבייט. דאָס איז שוין די פערטע פון העריאָ — אין דאָ פּידלט זיך זיבער די רשפעה פון דער נאַרמאַליער שולע — ער בעגעגענט זיך נישט מיט „טאָגיק, בגיין גיס אויספיהרען דאָס אַרבייט; ער ווערט תיכף אַנ'ערנסטער סטודענט און ווילט זיך צו נעהען אויף מעאָרע־טיש מיט דעם צוויטן, וואָס ער האָט אויסגעקלובען. אין זיין מיניסטעריום ליגען פּראָיעקטען וואָס דאַרפען תיכף אויסגעפיהרט ווערען, און דערבײַ ווי־סענשאַפטלעכע בוכער אין אַלע שפּראַ־כען — ווי אַזוי שטעדט מיט דער דאָ־זיגער זאַך און דעטשלאַנד און ענג־לאַנד, וואָס קען מען פון יענע לערנען, אויסנוצען. אַ. ווו.

פרוהער איז העריאָ געווען אין סע־נאַט, נאָר זיין טעמפּעראַמענט האָט זיך נישט געקענט צופּאַסען צו דער דאָרטי־גער סביבה פון לאַנגזאַמקייט; און ער איז אַרען און פאַרלאַמענט, וואו ער איז תיכף געוואָרען אייגע פון די פיה־רענדע פערזענלעכקייטען פון דער ראַדי־קאַלער פּאַרטיי. אין 1924 איז ער געוואָרען דער רשעף פון'ם לינקען בלאָק און נאָך דעם נצחון פון דאָזיגען בלאָק האָט ער פערבליבען פּונגאַנדערען אויף זיין שטעל פון זפרעמיער־מיניסטער.

אין גענוג האָט העריאָ זיך בערודמט געמאַכט מיט זיין פּראָיעקט פון „פּאַקט": אַרבייטראַזש, זיכערהייט און עגמוואָפ־נונג! אַרום דעם דאָזיגען „פּאַקט" איז פאָרגעקומען אַ שטאַרקער קאַמף אין „פעלקער־בונד"; ער האָט געהאַט שטאַרקע שאַנסען אָנגענומען צו ווערען — נאָר פּלוצים איז געפאַלען דעמאָלס די אַרבייטער־רעגירונג אין ענגלאַנד, די קאָנסערוואַטאָרען זענען געקומען צוריק צו דער מאַכט און פון דעם פּאַקט איז נאָרנישט געוואָרען.

עס איז שווער צו זאָגען, אויב די לאַגע אין דער וועלט וואָלט אויסגעשען נישט גע־ווען אַנ'אַנדערע, ווען העריאָן זאָלט געלונגען אין 1924 דורכצופירען זיין דאָזיגען פּראָיעקט...

שפּעטער האָט מען געזיכט גיט יינ־נען און מען זאָלט זיין נאָר אַליין. די איצטיגע ענטוואָפנונגס־קאָנפערענץ און גענוף זענען דער בעסטער בעווייז, אַז מען האָט אין 1924 שלעכט געהאַנדעלט. אָפּוואַרפענדיג העריאָס פּראָיעקט.

נאָר דאָס איז אַנ'אַנדער קאַפּיטעל.

אַ לאַנגע צייט איז העריאָ געשטאַנען נאָהענט צו די סאָציאַליסטען, מיט וועל־כע ער האָט געזאָלט אַ צוזאַמענאַרבייט.

נאָר זיט 1930 האָבען זיך פערשטאַרקט די חלוקי דעות צווישען אויהם און די סאָציאַליסטען און פון דאַנען זענען געקומען די פערזענליכע קאָנפליקטען און זדער אָפענער קאַמף אין ליאָן.

לעצטענס זענען די דאָזיגע קאָנפליק־טען אויב נישט איינגעגלעטן בײַזיטיגט געוואָרען, דאָך און אַ גרויסער מאָס פערקלענערט געוואָרען; אָבער די פאָ־לוטישע מיינונגס־פערשיעדענהייטען זענען געבליבען, און דאָס האָט איינגעגלוט געבראַכט דערצו, וואָס העריאָ האָט זיך אָפּגעזאָגט צו אַקציעפּטורען דאָס פּראָ־גראַם פון די סאָציאַליסטען פאַר שאַ־פען אַ מעגליכקייט פון אַ נעטטיגזאַמער רעגירונג.

העריאָ איז נאָך אויך אויצט אַהן שום סאָק דער „אָנערקענטער" שעף פון די ראַ־דיקאַלען; ער דרוקט אויס די שטע־לונג פון דער פּאַרטיי; עס איז אָבער אמר אַז ער האָט שוין גיזען זיין אַ געוויכטיגע אָפּזאָנצע פון „יאָנג" — פון די לינגערע עלעמענטען, וואָס האָבען

(ענדע זעה זייט 4)

רוסלאַנד דאַרף איצט אַ פּער־שטענדיגונג מיט פּוילען

גאַנץ אייראָפּאַ דאַרף זיך פעראייניגען געגען דער דייטשער געפאַהר:— די לאַזאַנער סאַנפערענץ וועט זיך ענדיגען מיט גאַרנים.—אָפּקלאַנגען פון דער פּוילישער פּרעסע.

די רעגירונגס־ענדערונג אין דעטש־לאַנד האָט געשטעלט אונטער אַ פראַגע־צייכען דעם דעטש־רוסישען בונד. אין קרעמל איז מען שטאַרק בעזאָרגט וועגען גורל פון דאַפּאַלאָ־אָבמאַך, מחמת מען צווייפעלט, צי פאָן פּאַפּען'ס רעגירונג וועט נישט מקריב דיין דעם דאָזיגען אָפּ־מאַך לטובת אַ פערשטענדיגונג מיט די מערב־מלוכות, פאַר רוסלאַנד שטעהט בכולא די פראַגע וועגען אַ קורס־עגדערונג וועגען צוגרייטען זיך עוועגטועל נעגען פּאַר בונדעטע. דער לאָגישסטער פּועל יוצא פון דער געשאַפענער לאַגע וואָלט גע־דאַרפט זיין פאַר רוסלאַנד צו זוכען אַ פערשטענדיגונג מיט אויהר נאָהענטס־טען שכן פון מערב, מיט פּוילען. וועגען דער פראַגע וודרטעט אויהר לעט־אַרטי־קעל די אָפּוציעלע סאָנאַציע־צייטונג „גא־זעטא בּאָלסקאַ".

„די פּוילישע רעפּובליק — שרייבט די צייטונג, — וועלכע אין ענטשטאַנען גוט נאָר אַ דאַנק די בעמוהונגען פון די „הע־מענט אין מיטיש סימפּאַטיע. די פערזע־נינגען, וועלכע זענען געשאַפען געווע־ען אויף דער שטודירענדער יוגענד אין לאַנד.

העריאָ איז זאַמענער פון די מיפּישסטע פאָרשטעהער פון דער דאָזיגער גרופּע. אין 1916 ווערט ער צום ערשטען מאָל מיניסטער — בעת דער מלחמה אין דער רעגירונג פון בריאַן — מיניסטער פון אַרבייט, טראַנספּאָרט און ערגע־רונג. ווי אַנ'אמת'ער „נאַרמאַליאָן" האָט ער זיך געגעבען צו „שטאַדיומס" — נאָר דערבײַ נישט פערגעסען די בערעכ־נונג פון שנעלער פּראַקטישער אַרבייט.

דאָס איז שוין די פערטע פון העריאָ — אין דאָ פּידלט זיך זיבער די רשפעה פון דער נאַרמאַליער שולע — ער בעגעגענט זיך נישט מיט „טאָגיק, בגיין גיס אויספיהרען דאָס אַרבייט; ער האָט תיכף פערט אַנ'ערנסטער סטודענט און ווילט זיך צו נעהען אויף מעאָרע־טיש מיט דעם צווייטן, וואָס ער האָט אויסגעקלובען. אין זיין מיניסטעריום ליגען פּראָיעקטען וואָס דאַרפען תיכף אויסגעפיהרט ווערען, און דערבײַ ווי־סענשאַפטלעכע בוכער אין אַלע שפּראַ־כען — ווי אַזוי שטעהט מיט דער דאָ־זיגער זאַך און דעטשלאַנד און ענג־לאַנד, וואָס קען מען פון יענע לערנען, אויסנוצען. אַ. ווו.

פרוהער איז העריאָ געווען אין סע־נאַט, נאָר זיין טעמפּעראַמענט האָט זיך נישט געקענט צופּאַסען צו דער דאָרטי־גער סביבה פון לאַנגזאַמקייט; און ער איז אַרען און פאַרלאַמענט, וואו ער איז תיכף געוואָרען אייגע פון די פיה־רענדע פערזענלעכקייטען פון דער ראַדי־קאַלער פּאַרטיי. אין 1924 איז ער געוואָרען דער רשעף פון'ם לינקען בלאָק און נאָך דעם נצחון פון דאָזיגען בלאָק האָט ער פערבליבען פּונגאַנדערען אויף זיין שטעל פון זפרעמיער־מיניסטער.

אין גענוף האָט העריאָ זיך בערודמט געמאַכט מיט זיין פּראָיעקט פון „פּאַקט": אַרבייטראַזש, זיכערהייט און עגמוואָפ־נונג! אַרום דעם דאָזיגען „פּאַקט" איז פאָרגעקומען אַ שטאַרקער קאַמף אין „פעלקער־בונד"; ער האָט געהאַט שטאַרקע שאַנסען אָנגענומען צו ווערען — נאָר פּלוצים איז געפאַלען דעמאָלס די אַרבייטער־רעגירונג אין ענגלאַנד, די קאָנסערוואַטאָרען זענען געקומען צוריק צו דער מאַכט און פון דעם פּאַקט איז נאָרנישט געוואָרען.

עס איז שווער צו זאָגען, אויב די לאַגע אין דער וועלט וואָלט אויצט נישט גע־ווען אַנ'אַנדערע, ווען העריאָן זאָלט געלונגען אין 1924 דורכצופירען זיין דאָזיגען פּראָיעקט.

שפּעטער האָט מען געזיכט גיט יינ־נען און מען זאָלט זיין נאָר אַליין. די איצטיגע ענטוואָפנונגס־קאָנפערענץ און גענוף זענען דער בעסטער בעווייז, אַז מען האָט אין 1924 שלעכט געהאַנדעלט. אָפּוואַרפענדיג העריאָס פּראָיעקט.

נאָר דאָס איז אַנ'אַנדער קאַפּיטעל.

אַ לאַנגע צייט איז העריאָ געשטאַנען נאָהענט צו די סאָציאַליסטען, מיט וועל־כע ער האָט געזאָלט אַ צוזאַמענאַרבייט.

נאָר זיט 1930 האָבען זיך פערשטאַרקט די חלוקי דעות צווישען אויהם און די סאָציאַליסטען און פון דאַנען זענען געקומען די פערזענלעכע קאָנפליקטען און זדער אָפענער קאַמף אין ליאָן.

לעצטענס זענען די דאָזיגע קאָנפליק־טען אויב נישט איינגעגלעטן בײַזיטיגט געוואָרען, דאָך און אַ גרויסער מאָס פערקלענערט געוואָרען; אָבער די פאָ־לוטישע מיינונגס־פערשיעדענהייטען זענען געבליבען, און דאָס האָט איינגעגלוט געבראַכט דערצו, וואָס העריאָ האָט זיך געגעבען אַ קורס־עגדערונג וועגען צוגרייטען זיך עוועגטועל נעגען פּאַר בונדעטע. דער לאָגישסטער פּועל יוצא פון דער געשאַפענער לאַגע וואָלט גע־דאַרפט זיין פאַר רוסלאַנד צו זוכען אַ פערשטענדיגונג מיט אויהר נאָהענטס־טען שכן פון מערב, מיט פּוילען. וועגען דער פראַגע וודרטעט אויהר לעט־אַרטי־קעל די אָפּוציעלע סאָנאַציע־צייטונג „גא־זעטא בּאָלסקאַ".

„די פּוילישע רעפּובליק — שרייבט די צייטונג, — וועלכע איז ענטשטאַנען גוט נאָר אַ דאַנק די בעמוהונגען פון די „הע־מענט אין מיטיש סימפּאַטיע", נאָר דורכ'ן גאַנצען פּוי־לישען פאָלק, אַ דאַנק די אָנשטרענגונ־גען פון יוריסדיקציע 28 יאָהר אַלט.

„מיר זענען נאַציאָנאַל־סאָציאַליסטען, אונזער מאָטאָ איז־דערשלאָגען די יי־דען". מילא, אַנ'אומגליקליכער טעות, גאָט וועט זיי מוחל זיין, צום געריכט איז געקומען בלויז דער עלטערער סטו־דענט, דער יונגערער איז אַנטלאָפען קיין אונגאַרן. פאַר'ן געריכט, וואו זער פאָרזיצער (ד"ר ווילהעלם) אַליין אַנ־אָפּשטאַמונג פון יודען, האָט זיך אָפּ־געשפּילט אַ קאָמעדיע. דער נעקומענער סטודענט האָט אַלץ אַרויסגעוואָרפען אויפ'ן צווייטען, וואָס איז ענטלאָפען פון עסטרייך און דער צושלאָגענער גוי'אישער פּענסיאָניסט האָט מסכים געווען צו ראַטעווען זיין אָנגעקלאָגטער פון אַ קרימינאַל־שטראָף. דער פּראָקוראָר האָט צוריקגעצויגען די אָנקלאָגע געגען האָפינגער און דאָס געריכט האָט אי־בערגעריסן דעם פּראָצעס געגען זיידעל, ביז ער וועט אַמאָל צוריקקומען קיין עסטרייך... נאָך אַ פּאָר יאָהר וועט דער „העלד" קענען צוריקקומען קיין עסט־רייך ווי אַ ריינער אידעאַליסט.

איז דייטשען טעאַטער טאַר נישט זיין קיין יודישער כימן.

די ווינער אַנטיסעמיטען רייטן אויף אַ נייעם שטעקען־פערד. די קונסט מוז ווערן פרײַ און ריין פון יודישער מיט־אַרבייט, נישט די פינסען און נישט די אַקטיאָרען טאָרען האָבן אַ שייכות מיט יודען". בעת אָבער די קריסטליכע־סאָצ־יאַלע און זייערע גלייכען זענען נאָר געגען נאָך נישט געשמד טע אָדער גע־גען לינקע פון ליבעראַלע יודען, פאָ־דערן אַצינד די האַקענקרייצער אַנ'־אָפיציעלען און אַבסאָלוטען חרם אויף משומדים און אפילו אויף קריסטען, וואָס האָבען געהאַט אַ יודישע קרובה־שאַפט אפילו ביז'ן צענטען דור צוריק. און יעדער קריסטליכער דראַמאַטורג אָדער אַקטיאָר, וואָס סימפּאַטיזירט נישט מיט'ן היטלעריזם, ווערט תיכף פער־שריבען ווי אַ ייד אָדער וואָס שטאַמט פון יודען.

פיהרען אַצינד די ווינער האַקענ־קרייצלער אַ בישערע קאַמפּאַניע געגען דער קינסטלערישער פיהרונג פון מלו־כה־טעאַטער, הגם דער דירעקטאָר איז אַ כשר'ער דייטש־נאַציאָנאַלער קינסטלער פון האַמבורג. דער ווינער בורג־טעאַ־טער האָט זיך דערלויבט אויפיהרען לעצטענס אַ פּיעסע מיט בנימין ד, איזראַעלי אַלס הויפּט פיגור, די דראַ־מאַטיגער זענען אַ האַלבער יוד און אַ גאַנצע קריסטין און די טעאַטער־דירעק־ציע האָט געבראַכט פון דייטשלאַנד דעם בעריהמטען קינסטלער ע ר נ ס ט ד יי ט ש אויף אַ צוויי־וואָכיגען גאַסט־שפּיל מצד דער ראָלע פון ד' איזראַעלי קעהרט זיך איבער די גאַנצע היטלע־ריסטישע וויען. מ'ליאַרמט און מען פילדערט אויף מאַסען־פערזאַמלונגען און איבער אַלע האַקענקרייצלערישע צייטונגען געגען דעם פער יודישען פון דער דייטשער קונסט און געגען „אויס־ליפערן" דעם ווינער דייטשען קונסט־טעמפּעל אין יודישע הענד. מ'סטראַ־שעט אַפילו מיט געוואַלד, אַז מען וועט אַראָפּרייסען די סצענאַריע און צוגלייך מאַכען אַ תל פון אַלעמען, אויב מ'וועט נאָך אַ מאָל וואָגען צו שטעלען אַ פּיע־סע פון „יודישע" מחברים אדער מיט יודישע אַקטיאָרען. און מ'מעג זיי אַצינד גלויבען אויסן וואָרט, אַז זיי וועלען אויספיהרען. זיי זענען געוואָרען אַ מאַכט אין לאַנד און זייער ווילען וועט געשעהן אויף אין קונסט און טעאַטער.

יודישע מוזיקאַנטען ווערען אַרויסגעוואָרפען

אין די זומער־דאַטשעס און קור־בע־דער פיהרט מען טאַקע שוין אויס דעם שטרענגען וואונש פון די האַקענקרייצ־לער. אין די מוזיק־קאַפּעלעס פון די שטעט מיט מינעראַלע קוראַציע־בעדער נעמט מען נישט אויף קיין יודישע מו־זיקער, אָדער מ'וואַרפט אַרויס די פאַר יודען. וואָס זענען שוין דאָרטען גע־ווען. אַפילו אין עסטרייכישען וועלט־קורערט גאַסטיין, וואו'הין עס קומען אויך יודישע קור־געסט פון דער גאַנ־צער וועלט, האָט מע די טעג אַרויס־געוואָרפען פון דער שטאָטישער מוזיק־קאַפּעלע די לעצטע דריי יודען. די היטלעריסטען טריאומפיהרען און די יודישע צייטונגען פּראָטעסטירען און וואָרענען די עסטרייכישע בעדער־שטעט אַז מ'וועט צו וויסען געבען אין אַלע לענדער. אַז די יודען זאָלען באַיקאָט־רען די עסטרייכישע קוראַציע־שטעט, וואו אַ יודישער קור־גאַסט וועט האָבען נאָר עגמת־נפש איבער אַנטיסעמיטישע הולעריי. אָבער די האַקענקרייצלער ענטפערען: אדרבא, זאָלען די יודען נישט קומען. קיינער זוכט זיי נישט. ליבער וועלען קומען היטלעריסטישע קור־געסט פון דייטשלאַנד. און אַלס סימבאָל דערצו טראָגען די היטלעריס־טען פלוג־בלעטלען: „מיט'ן היטלער־בלאַט אין האַנד מערערייבט איהר אַלע יודען פון לאַנד"... (יפ"א)

OFIARY:

Dzierżewca restauracji, Cukierenki i „Piccolo" przy Grand-Hotelu, p. Marjan Dobryszycki składa Zł. 5 na Dom Sierot, Zgierska 40 i Zł. 5 na „ „ Północna 38. Ofiary do odebrania w administracji pisma.

כוליגאַנישע אַרויסטרעטונגען פון די עסטרייכישע היטלעריסטען

בילדער פון אַנטיסעמיטיזם, וואָס בושעוועט איצט אין עסטרייך

(אַ בריף פון וויען צום „לאָדזער טאָגעבלאַט") — פון מ. אַן טענענבלאַט

ס'ווערט לעבעדיג אין זין צו־רייך. די צייטונגען האָבען שוין אַ טעג־ליכע רובריק איבער אַנטיסעמיטישע אויפטאָטען און ערפאָלגען. דער אַנטי־סעמיטישער שטורם רייסט זיך שוין אַריין אויך אין קונסט און ליטעראַטור. עס וואַקסען שוין די ערשטע פּירות פון האַקענקרייצלערישער פערפלאַנצונג. דער היטלעריסטישער זאַמען געהט אויך אויף אין ווין, און פיל גיכער, ווי עס האָבען עס פאַראויסגעזעהען אַפילו די עסימיסטען. מען קען שוין נישט שריי־בען קיין ספּעקולאַטיווע בעטראַכטונ־גען פון מאָמער־אפשר־דאָך־נישט. איינ־צעלנע פּאַסירונגען און פאַקטען פון טעגליכען לעבען בעלויכטען די ווירק־ליכע סיטואַציע פיל בעסער, ווי פאָלי־טישע בריף אָדער ערנסטע צייטונגס־אַרטיקלען. די קליינע בילדלעך פון פ. קרישע פאַסיינונגען וועלען בעסער פון אַלעמען אילוסטרירען פאַר יעדען מענשען מיט אָפענע אויגען אין וואָ־מער קולטור־עפּאָכע די וועלט מאָר־שירט אַריין מיט'ן נצחון פון היטלע־ריזם און פון האַקען־קרייץ.

ווי איז דעם גוי, וואָס האָט אַ יודיש פּנים

אַ פּראָטאָקאָל־צקסטראַקט פון אַ ווי־נער שטראָף־גצוויכט, אָפּגעדרוקט אין אַלע ווינער צייטונגען אָהן בעמערקונ־גען און כלל נישט אַלס סענסאַציע אין דער טעגליכער פּרעסע־רובריק „פון ערויכטס־זאַל". אַ קריסטליכער פּענסיאָ־ניסט פון די עסטרייכישע אייזענבאַנען, אַ בעסערער באַלעבאָס פון 50 יאָהר און בלוטיג צושלאָגען געוואָרען אינ־מיטן גאַס פון אַ גרופּע האַקענקרייצ־לער, ווייל מ'האָט איהם נעבען גע־מאָלטען פאַר אַ יוד. די שלעגער און איבערפאַלער זענען נישט געווען קיין נישט געבוירענע נישט־יודען, נאָר עלטערע סטודענטן ערב דעם דאָקטאָר־גראַד.

בײַ דער פערהאַנדלונג פאַר'ן געריכט דערצעהלט דער אָנגעפאַלענער קריסט, די עדות פון די אָנפאַלער: פריהמאָרגן אין אַ ווינער פאָרשטאָט געהט אַ היים דער 49־יעהריגער אויסגעדינטער קאַ־טוליישער באַהן־בעאַמטער פרידריך פליישינגער און ווערט פּלוצים געפאַקט פון עטליכע יונגעלייט בײַ דער ברוסט: „דו ביסט אַ יודישער חברה־מאַן" — זאָגט איהם איינער און דער אַנדערער כאַפּט איהם בײַם קאָלנער און וואַרפט איהם אויף די שטיינער פון גאַס. שריי־ענדיג דערביי: „דערהרג'עט דעם יודי־שען סמאָרקאַטש, שלאָגען מיר איהם אַזוי, ער זאָל נישט קענען מעהר אויפ־שטעהן". דער צובליטיגטער קען זיך נישט וועהרען, ער איז דערצו נאָך אַ איבערגעריסן פון וועלט־קריג און איז פּענ־סיאָנירט געוואָרען פון בײַ דינסט. ער בעט זיך רחמים בײַ די שלעגער, אַז ער איז אַ געבוירענער קריסט און אַ ריינער אַריער. האָבען דיך די צוויי הויפּט־אָנפאַלער ענטשולדיגט און אַהיים געפיהרט דעם צובליטיגטען גוי מיט אַ געשוואָלענעם פּנים, אַ צובליטיגטען קאָפּ מיט בלוי־שוואַרצע סימנים פון אַ געוואָרגענעם האַלז, מיט אַ צוקוועטש־טער האַנד און מיט צוריסענע הויזען.

בײַם פּאָליציסט האָבען זיך די אָנ־פאַלער לעגיטימירט: סטודענט יאָזעף האָפינגער, 26 יאָהר, פאַר'ן דאָקטאָריאַט אויף דער הויכשול פון אַגריקולטור, דער זוהן פון אַ געגעראַל; דער צוויי־טער פראַנץ זיידעל אויף אַ סטודענט פון יוריספּרודענץ 28 יאָהר אַלט.

„מיר זענען נאַציאָנאַל־סאָציאַליסטען, אונזער מאָטאָ איז־דערשלאָגען די יי־דען". מילא, אַנ'אומגליקליכער טעות, גאָט וועט זיי מוחל זיין, צום געריכט איז געקומען בלויז דער עלטערער סטו־דענט, דער יונגערער איז אַנטלאָפען קיין אונגאַרן. פאַר'ן געריכט, וואו זער פאָרזיצער (ד"ר ווילהעלם) אַליין אַנ־אָפּשטאַמונג פון יודען, האָט זיך אָפּ־געשפּילט אַ קאָמעדיע. דער נעקומענער סטודענט האָט אַלץ אַרויסגעוואָרפען אויפ'ן צווייטען, וואָס איז ענטלאָפען פון עסטרייך און דער צושלאָגענער גוי'אישער פּענסיאָניסט האָט מסכים געווען צו ראַטעווען זיין אָנגעקלאָגטער פון אַ קרימינאַל־שטראָף. דער פּראָקוראָר האָט צוריקגעצויגען די אָנקלאָגע געגען האָפינגער און דאָס געריכט האָט אי־בערגעריסן דעם פּראָצעס געגען זיידעל, ביז ער וועט אַמאָל צוריקקומען קיין עסטרייך... נאָך אַ פּאָר יאָהר וועט דער „העלד" קענען צוריקקומען קיין עסט־רייך ווי אַ ריינער אידעאַליסט.

איז דייטשען טעאַטער טאַר נישט זיין קיין יודישער כימן.

די ווינער אַנטיסעמיטען רייטן אויף אַ נייעם שטעקען־פערד. די קונסט מוז ווערן פרײַ און ריין פון יודישער מיט־אַרבייט, נישט די פינסען און נישט די אַקטיאָרען טאָרען האָבען אַ שייכות מיט יודען". בעת אָבער די קריסטליכע־סאָצ־יאַלע און זייערע גלייכען זענען נאָר געגען נאָך נישט געשמד טע אָדער גע־גען לינקע פון ליבעראַלע יודען, פאָ־דערן אַצינד די האַקענקרייצער אַנ'־אָפיציעלען און אַבסאָלוטען חרם אויף משומדים און אפילו אויף קריסטען, וואָס האָבען געהאַט אַ יודישע קרובה־שאַפט אפילו ביז'ן צענטען דור צוריק. און יעדער קריסטליכער דראַמאַטורג אָדער אַקטיאָר, וואָס סימפּאַטיזירט נישט מיט'ן היטלעריזם, ווערט תיכף פער־שריבען ווי אַ ייד אָדער וואָס שטאַמט פון יודען.

פיהרען אַצינד די ווינער האַקענ־קרייצלער אַ בישערע קאַמפּאַניע געגען דער קינסטלערישער פיהרונג פון מלו־כה־טעאַטער, הגם דער דירעקטאָר איז אַ כשר'ער דייטש־נאַציאָנאַלער קינסטלער פון האַמבורג. דער ווינער בורג־טעאַ־טער האָט זיך דערלויבט אויפיהרען לעצטענס אַ פּיעסע מיט בנימין ד, איזראַעלי אַלס הויפּט פיגור, די דראַ־מאַטיגער זענען אַ האַלבער יוד און אַ גאַנצע קריסטין און די טעאַטער־דירעק־ציע האָט געבראַכט פון דייטשלאַנד דעם בעריהמטען קינסטלער ע ר נ ס ט ד יי ט ש אויף

לאדזער
13. יוני 1932
מאנטאָג, ט״ו סיון תרצ״ב פ׳ נשא

טאָג-בראָניק

אַקציז-פּאַטענטען פאַר׳ן 2-טן האַלבן יאָר

(§) די שטאָט-קאַמער און מוריע, אַז נאָכ׳ן 15 ת. ח. קען מען שוין אָנהויבן אַנצאָהלען אויף אַקציזקאַפּאַטען פאַר צווייטן האַלבן יאָר.

קאָאָפּעראַטיווע וואָך

מיערליך פערענדיגט

געלטען און אין לאָקאַל פון שטאָט-ראַט פאַרגעקומען אַ פעיערלוכע אַקאַדעמיע אין שילדת מוזיק און פערענדיגען די קאָאָפּעראַטיווע וואָך.

האַסטן נישט קיין געלד, איז אויס ליבע...

אַזוי ערקלערט אַ אָזאַרקאַווער כלה-מערעל צו איהר חתן. — דער חתן ברענט איהר אויס מיט זאַליץ-זויער די אויגען

טראַגישער פאַל, וואָס האָט אויפגערודערט גאַנץ אַזאַרקאַוו

פערגאַנגענעם מיטוואָך האָבען מיר מיטגעטיילט וועגען אַ טראַגישען פאַל אין אַזאַרקאָו, וואו דער 27-יעהריגער היים יחזקאל וואַרצקי האָט אָפּגעגאָסען מיט אַ פלאַש זאַליץ-זויערע זען כלה פעלאַ שטאַרך. אונזער אַזאַרקאַווער קאָרעספּאָנדענט גיט אונז אויצט אויבער פאָלגענדע אונטערשטאַנטע פרטים:

יחזקאל וואַרצקי און מיט 6 יאָהר צוריק געווען אַ גרויסער סוחר. און דער צייט האָט ער זיך בעקענט מיט דער אָרימער פעלאַ שטאַרך, וועלכע און געווען אַ מערעל אַ ברען און אַ בולד שענ-הייט. נישט אין יונגערמאַן האָט די „שאַהנע פעלאַ" — ווי עס האָבען זי גע-רופען די שטעטלשע יונגעלעמער, פער-דראָכט דעם קאָפּ. וואַרצקי האָט אָנגע-ווענדעט אַלע מיטלען, געשיקט מיט געלד אויף דעלעסס און לונקס, געקויפט די שענסטע און מעשוגענסטע מתנות, בזה אום אין געלונגען צו בעווינען די שונע פעלאַ, אַז זי זאָל מסכים זען צו ווערען זיין כלה פרת ובריז.

נאָך די תנאים האָט אָבער וואַרצקי'ן אָנגעהויבען צו געהן מיט דער פיטער אַראָפּ, ער האָט אָבער פון זיינע שלעכ-טע געשעפטען נישט דערצעהלט זען כלה אויס מורא, אַז ער זאָל זי נישט פער-לוירען.

ער האָט אָבער נישט געקאָנט אַזוי אַפּט אַרויספאָהרען מיט זיין כלה און קויפען וואָס אויהר האַרץ האָט פערלאַנגט זי האָט דערויבער געגומען טענה'ן הרשה. וואָס טויג איהר אַ חתן אַ פּענסאַק, אַז אויף דעם אָרט קען זי האָבען אַ פּאָר רעכלע.

כך-הוה. אין אַ שעהנעם פרימאָרגען אין פעלאַ שטאַרך אַוועקגעפאָהרען קיין שעגסטע און מעשרסטע מתנות, בזה אום אין געלונגען צו בעווינען די שונע פעלאַ, אַז זי זאָל מסכים זען צו ווערען זען כלה פרת ובריז.

נאָך די תנאים האָט אָבער וואַרצקי'ן אָנגעהויבען צו געהן מיט דער פיטער אַראָפּ, ער האָט אָבער פון זיינע שלעכ-טע געשעפטען נישט דערצעהלט זען כלה אויס מורא, אַז ער זאָל זי נישט פער-לוירען.

ער האָט אָבער נישט געקאָנט אַזוי אַפּט אַרויספאָהרען מיט זיין כלה און קויפען וואָס אויהר האַרץ האָט פערלאַנגט זי האָט דערויבער געגומען טענה'ן הרשה. וואָס טויג איהר אַ חתן אַ פּענסאַק, אַז אויף דעם אָרט קען זי האָבען אַ פּאָר רעכלע.

כך-הוה. אין אַ שעהנעם פרימאָרגען אין פעלאַ שטאַרך אַוועקגעפאָהרען קיין אַשווערגשטי (קוראַווסקער געגענד) צו אַ אויסגעגעבענער שוועסטער. דאָרטען האָט זי זיך בעקענט מיט אַ רעכען יונ-גערמאַן, וועלכער האָט זי בייוואָרפען מיט מתנות און קאָמפּלומענטען.

אַזוי ווען אַרויך עטליכע חדשים. מיט אונזער וואָכען צוריק און פעלאַ צוריקגעקומען קיין אַזאַרקאָו און פון דעם אַלעם, וואָס האָט מיט אויהר פאַ-סורט און אַשווערגעטשען האָט זי דעם חתן נישט דערצעהלט. ערשט מיט צוויי וואָכען צוריק האָט זי אויהם אויף אַ שפּאַ צור ערקלערט, אַז זי וויל אָפּלאָזען דעם שידוך. קוים האָט ער נישט קען גלויבן זי אויהם נישט מעהר.

מיט 8 טעג צוריק און פעלאַ, הגם זי האָט נישט אַרויסגענומען קיין פּטורין, געוואָרען אַ כלה פאַר דעם אַשווערגשטש-נער רעכען יונגערמאַן, וואָס עס האָט זיך אָנגעטון בון וואַרצקי'ן, און זיך לעבט פאַרצושטעלען.

דעם טראַגישען אונגלוק האָט וואַרצקי אַרויפגעשוקט זען חבר פאַשווענטשעט-סקי, ער זאָל אַראָפּרופען פעלאַ'ן מחבת ער האָט מיט אויהר עפּעס אויבערצו-שמועסען.

פעלאַ און אַראָפּגעקומען, און אַלע דרמ, ד. ה. וואַרצקי, פאַרשווענטשעווסקי און פעלאַ האָבען זיך אַוועקגעלאָזט אויף אַ שפּאַצער אין גאַס. אויפ'ן וועג אין צוויי שען וואַרצקי'ן און פעלאַ'ן געקומען צו אַ שמאַרקע ווערטער-אויסטויש, און ווע-רענדיג שמאַרק אויפגעקאָכט אַ פלעשעל מיט זאַליץ-זויערע און אָפּגענאָסען דערמיט פעלאַ'ן דאָס פנים. אויך פאַשווענטשעווסקי און לעכט אָפּגעבריהט געוואָרען.

פעלאַ האָט געמאַכט אַ געוואַלד. מען האָט אַלאַרמירט די נוכע הילף, אָבער אויהר און אַ שוועסטער נישטאָר אָפּ-געפירט און שפּוטאַל. די דאָקטוירים: בעי קיאַפּע האָבען גען, אַז פעלאַ זאָל נישט בלינדען קען בלוטער.

נאָכ'ן אָבמאַ דאָס שטיקעל אַרבעט, אַ וואַרצקי אַוועק און דער פאָליצעי און אַלע נאָנ'ן. ער ערצעלט, ער און אָפּ-שוטט געיאָרן: גוט אויספאַרש נ.ז.ד.ל מער קען לענגשטיג, וועלכער האָט אויהם נאָר דער אַרבאַרשונג געוואָלט בע-פרעגען. וואַרצקי האָט זיך אָבער גלבע-מען, אַז ער זאָל אויהם פערהאַלטען אויף אַ גוטוסע צמ און אַרעסט, מחמת ער האָט מורא אַז נטמה פון פעלאַ'ס „אַ-העגטע

יעהרליכע פערזאַמלונג פון „בית מחסה לזקנים"

בעשלאַסען אנצורופען דעם עס-זאָל איז נייעם בניו אויפ'ן נאָמען פון ב. א. גלירסמאַן און פרוי.

נעלטען און אונגענעם לאָקאַל אויף פאַמאַרסקאַ 54 פאַרגעקומען די יעהרלי-כע געזעלשאַפט-פערזאַמלונג פון „בית מחסה לזקנים". די פערזאַמלונג ווערט געלעגענט דורכ'ן וויצעפּרעזעס ה' לאַנ-דוי, וועלכער לעגט פאָר צו בעשרעבען מיט אויפשטעהן פון די ערטשטאַר-בענע מיטגלידער.

אַלס פאָרזיצענדער ווערט געוועהלט ה' גרשון נייטאַן, אַלס אַטשאַרען די ה״ה ג. רובין, לאַנדוי, פרענקעל, און לי-בערמאַן, סעקרעטאַר אַרוו. לעאָן רובין.

אַרוו. רובין לעזט פאָר דעם פּראָטאָ-קאָל פון דער פאָר אַ יאָהרגער אַלגעמיי-נער פערזאַמלונג, וועלכער ווערט גענע-מען צו קענטניש.

אין נאָמען פון דער רעוויזיאָנס-קאָמי-סיע לעזט אויף אין מוריע, אַז נאָכ'ן 15 ת. ח. קען מען שוין אָנ-הויבען אַנצאָהלען אויף אַקציזקאַפּאַטען פאַר צווייטן האַלבן יאָהר.

קאָאָפּעראַטיווע וואָך

מיערליך פערענדיגט

געלטען און אין לאָקאַל פון שטאָט-ראַט פאַרגעקומען אַ פעיערלוכע אַקאַדעמיע אין שילדת מוזיק און פערענדיגען די קאָאָפּעראַטיווע וואָך.

מוטער-מערדער יאַנקאָווסקי

פאַר׳ז וואַרש. אָפּעל אַציע-זעריכט

פערקלענערט די שטראָף פון 12 אויף 4 יאָהר שווערע תפיסה

גרויס אויפזעהן האָט בשעתו אַרויס-גערופען דער רוים-מאָרד, וואָס ס׳איז בע-גאַנגען אויף זשאַנאָווסקאַ 20. דער 43-יעהריגער אַנטאָני יאַנקאָווסקי אונטער זיין אונענער 76-יעהריגער מוטער, געבענדיג אויף טיש אַ האַק אונטער׳ן קאָפּ און נאָך צוגענומען 80 זל. איז ער נעלם געוואָרען.

דו-ל׳ן קרוזו-גערוכט איז דער מוטער-מערדער פערמשפט געוואָרען אויף 12 יאָהר שווערע תפיסה. געלטען איז דער פּראָצעס בעטראַכט געוואָרען דורכ׳ן וואַר שאָוער אַפּעלאַציע-גערוכט, וואָס האָט יאַנקאָווסקי׳ן פערמשפט אויף 4 יאָהר שווערע תפיסה.

דר. דינעזאָן ענדגילטיג פרייגעשפּראָכען

וויי בעקאַנט, איז דער דאָקטאָר דינ-עזאָן בשעתו אָנגעקלאָגט געוואָרען דורכ׳ן ד״ר סקאַלסקי פאַר פערקויפען אַנטישפּרוצונגען „טיסקאַסאָ" געגען קאָקלוש.

ד״ר דינעזאָן איז דורכ׳ן שטאָט-גע-רוכט, ווי אויך דורכ׳ן קרוזו-גערוכט בע-פרעט געוואָרען פון יערער שולד, מחמת מ׳איז בעוויזען געוואָרען, אַז ער האָט דו אַנטישפּרוצונגען נישט פערקויפט לשם פערדינסט.

דער פּראָקוראָר און אָבער נישט גע-בלוקען צופרידען פון אורטייל און ארטע-געטראָגען אַ קאַסאַציע.

עהערגעלטען און דער פּראָצעס בע-טראַכט געוואָרען און העכסטען געריכט.

ביליגע טראַמוויי בילעטן

פערלאַנגען אַרבייטער-ארגאַ-ניזאַציעס

(§) די טעג און און „לאָקאַסאָר" פאַרגעקומען אַ פערזאַמלונג פון פאַר שטעהער פון הונגע אַרבעטער-אָרגאַניזאַ-ציעס און שיילות מיט דער אַקציע בע-לגער צו מאַכען די טראַמוואַי-בולעטען אויף 20 פּראָצ. 2) אַנגעהערען וועלגעמלוכע הנחה-בולעטען פאַר דער אַרבעטערגיגער בעפעלקערונג. 3) אָפּ-שאַפען דעם ספּעציעלען אָפּצאַהל פאַר „בשעשאַרקעס". עס איז כעוואָהלט געוואָ-רען אַ קאָמיסיע, וועלכע וועט שוין אין די נאָהענטסטע טעג אָנגעטען שריט אין דער אַקציע.

פייערליכע ערעפנונג

פון בראַקאַוו-ביבליאָטעק

פרעטאָג און פאַרגעקומען די פייערלי-כע ערעפנונג פון דער בראַקאַוער-ביבליאָ-טעק און לאָקאַל אויף אַל. קאָשטשושקי 9. צו דער ערעפנונג זענען געקומען פאַר-שטעהער פון אַ רייה קולטורעלע און גע-זעלשאַפטלוכע אינסטיטוציעס. די פּעע-וגג האָט געעפנט ה׳ גאַרפינקעל. עס האָבען בעגרוסט און נאָמען פון פּולי-ציי — ה׳ בראַנדס, שטאָט-פּראַקציע — האַלענדערסקי, היפּאָ-פערוואַלטונג פון דער שטאָט-גע-רוכט. אַוועגד-קורסען ה׳ פעטערזעל פון וואַרשאַ, „יוגענד" — אַנטוגגנס, „שטערן" — בע לינסקי און עדעלמאַן. בני אַ געהויבענער שטימונג און די פּעיערונג פערענדיגט געוואָרען.

שילער פון פאַוושעכנאַ שולען

מאַרען זיך נישט נעפינען אויף די נאַסען אין די אוועגד-שעהן

(א) דער שול-אינספּעקטאָר האָט אַרויסגעגעבען אַ פערערדנונג צו פער-וועהרען שולער פון די מיטעל- און פאַוו שעכנע שולען צו געהן אין נאַס קנאַ קנאַ און עפענטלוכע לאָקאַלען און די שפּעטע אוועגד-שעה׳ן. די לעהרער מוזען אין יע-דען פאַל נאָטירען דעם נאָמען דער דער-פאַר בעשטראָפט ווערען.

(ב) דער שול-אינספּעקטאָר האָט אַרויסגעגעבען אַ פערערדנונג צו פער-וועהרען שולער פון די מיטעל- און פאַוו שעכנע שולען צו געהן אין נאַס קנאַ קנאַ און עפענטלוכע לאָקאַלען און די שפּעטע אוועגד-שעה׳ן. דער לעהרער מוזען אין יע-דען פאַל נאָטירען דעם נאָמען דער דער-פאַר בעשטראָפט ווערען.

האַסטן נישט קיין געלד, איז אויס ליבע...

אַזוי ערקלערט אַ אָזאַרקאַווער כלה-מערעל צו איהר חתן. — דער חתן ברענט איהר אויס מיט זאַליץ-זויער די אויגען

טראַגישער פאַל, וואָס האָט אויפגערודערט גאַנץ אַזאַרקאַוו

פערגאַנגענעם מיטוואָך האָבען מיר מיטגעטיילט וועגען אַ טראַגישען פאַל אין אַזאַרקאָו, וואו דער 27-יעהריגער היים יחזקאל וואַרצקי האָט אָפּגעגאָסען מיט אַ פלאַש זאַליץ-זויערע זען כלה פעלאַ שטאַרך. אונזער אַזאַרקאַווער קאָרעס-פּאָנדענט גיט אונז אויצט אויבער פאָל-גענדע אונטערשטאַנטע פרטים:

יחזקאל וואַרצקי און מיט 6 יאָהר צוריק געווען אַ גרויסער סוחר. און דער צייט האָט ער זיך בעקענט מיט דער אָרימער פעלאַ שטאַרך, וועלכע און געווען אַ מערעל אַ ברען און אַ בולד שענ-הייט. נישט אין יונגערמאַן האָט די „שאַהנע פעלאַ" — ווי עס האָבען זי גע-רופען די שטעטלשע יונגעלעמער, פער-דראָכט דעם קאָפּ. וואַרצקי האָט אָנגע-ווענדעט אַלע מיטלען, געשיקט מיט געלד אויף דעלעסס און לונקס, געקויפט די שענסטע און מעשוגענסטע מתנות, בזה אום אין געלונגען צו בעווינען די שונע פעלאַ, אַז זי זאָל מסכים זען צו ווערען זען כלה פרת ובריז.

נאָך די תנאים האָט אָבער וואַרצקי'ן אָנגעהויבען צו געהן מיט דער פיטער אַראָפּ, ער האָט אָבער פון זיינע שלעכ-טע געשעפטען נישט דערצעהלט זען כלה אויס מורא, אַז ער זאָל זי נישט פער-לוירען.

ער האָט אָבער נישט געקאָנט אַזוי אַפּט אַרויספאָהרען מיט זען כלה און קויפען וואָס אויהר האַרץ האָט פערלאַנגט זי האָט דערויבער געגומען טענה'ן הרשה. וואָס טויג איהר אַ חתן אַ פּענסאַק, אַז אויף דעם אָרט קען זי האָבען אַ פּאָר רעכלע.

כך-הוה. אין אַ שעהנעם פרימאָרגען אין פעלאַ שטאַרך אַוועקגעפאָהרען קיין אַשווערגשטי (קוראַווסקער געגענד) צו אַ אויסגעגעבענער שוועסטער. דאָרטען האָט זי זיך בעקענט מיט אַ רעכען יונ-גערמאַן, וועלכער האָט זי בייוואָרפען מיט מתנות און קאָמפּלומענטען.

אַזוי ווען אַרויך עטליכע חדשים. מיט אונזער וואָכען צוריק און פעלאַ צוריקגעקומען קיין אַזאַרקאָו און פון דעם אַלעם, וואָס האָט מיט אויהר פאַ-סורט און אַשווערגעטשען האָט זי דעם חתן נישט דערצעהלט. ערשט מיט צוויי וואָכען צוריק האָט זי אויהם אויף אַ שפּאַ צור ערקלערט, אַז זי וויל אָפּלאָזען דעם שידוך. קוים האָט ער נישט קען גלויבן זי אויהם נישט מעהר.

מיט 8 טעג צוריק און פעלאַ, הגם זי האָט נישט אַרויסגענומען קיין פּטורין, געוואָרען אַ כלה פאַר דעם אַשווערגשטש-נער רעכען יונגערמאַן, וואָס עס האָט זיך אָנגעטון בון וואַרצקי'ן, און זיך לעכט פאַרצושטעלען.

דעם טראַגישען אונגלוק האָט וואַרצקי אַרויפגעשוקט זען חבר פאַשווענטשע-סקי, ער זאָל אַראָפּרופען פעלאַ'ן מחבת ער האָט מיט אויהר עפּעס אויבערצו-שמועסען.

פעלאַ און אַראָפּגעקומען, און אַלע דרמ, ד. ה. וואַרצקי, פאַשווענטשעווסקי און פעלאַ האָבען זיך אַוועקגעלאָזט אויף אַ שפּאַצער אין גאַס. אויפ'ן וועג איז צווי-שען וואַרצקי'ן און פעלאַ'ן געקומען צו אַ שמאַרקע ווערטער-אויסטויש, און ווע-רענדיג שמאַרק אויפגעקאָכט אַ פלעשעל מיט זאַליץ-זויערע און אָפּגענאָסען דערמיט פעלאַ'ן דאָס פנים. אויך פאַשווענטשעווסקי און לעכט אָפּגעבריהט געוואָרען.

פעלאַ האָט געמאַכט אַ געוואַלד. מען האָט אַלאַרמירט די נוכע הילף, אָבער אויהר און אַ שוועסטער נישטאָר אָפּ-געפירט און שפּוטאַל. די דאָקטוירים: בעי קיאַפּע האָבען גען, אַז פעלאַ זאָל נישט בלינדען קען בלוטער.

נאָכ'ן אָבמאַ דאָס שטיקעל אַרבעט, אַ וואַרצקי אַוועק און דער פאָליצעי און אַלע נאָנ'ן. ער ערצעלט, ער און אָפּ-שוטט געיאָרן: גוט אויספאַרש נ.ז.ד.ל מער קען לענגשטיג, וועלכער האָט אויהם נאָר דער אַרבאַרשונג געוואָלט בע-פרעגען. וואַרצקי האָט זיך אָבער גלבע-מען, אַז ער זאָל אויהם פערהאַלטען אויף אַ גוטוסע צמ און אַרעסט, מחמת ער האָט מורא אַז נטמה פון פעלאַ'ס „אַ-העגטע

אין דער נעץ פון אויסגעלאַסענקייט און פּראָוואָקאַציעס

(בלעטלעך פון טאָג-בוך פון אַ רוסישער הויף-דאַמע) 30

דעם 12 אויגוסט, איז דאָס דינסט-מיידעל מאַנאַקינאַ געקומען צו זיין בעל-בית, דעם רעמיזע-אייגענטימער אַלעקסאַנדראָוו, און געדונגען די קאָ-רעטע, דער קוטשער בעדנאַרסקי האָט צוליב די שווערע קאָפּ-שעדיגונגען, וואָס ער האָט בעקומען, נישט געקענט דערצעהלען וועגען די פרפ׳ם פון זיין רייזע צו סטאַליפּין׳ס דאַטשע. ער האָט קיין זאַך נישט געקענט דערמאָנען.

אַרומקיקענדיג די רעשטען קליידונג און אַמונציע פון די אומגעקומענע רעוואָלוציאָנערען, האָט די זשאַנדאַ-דאַמעריע פעסטגעשטעלט, אַז די קליי-דער זענען געקויפט געוואָרען בי די קאָנספּעקציאָנערן שלמה אַרענס און פרץ שינדעל, מאַן אין פעטערבורג אויף נעווסקי פּראָספּעקט.

דאָס געוועהר און די שווערדען זע-נען געקויפט געוואָרען אין געשעפט פון מיליטערישע זאַכען סעמיאָנאָוו. די מונדירען פון זשאַנדאַרען-אָפיצירען זענען געווען בעשטעלט אין געשעפט „נעווסקי באַזאַר" דורך אַ יונגערמאַן, וועלכער איז אַהין געקומען ציזאַמען מיט אַ דאַמע.

באַלד נאָך דעם געשעהענעם אויס-רייס זענען אין פעטערבורג פערשפּרייט געוואָרען פּראָקלאַמאַציעס, אין וועל-כע איז געווען געזאָגט, אַז דער אַטע-שאַט אויפ'ן אינער'ן - מיניסטער סטאָ-ליפּין איז אויסגעפיהרט געוואָרען לויט'ן פּסק-דין פון דער פּאַרטיי סאָ-ציאַליסטען - רעוואָלוציאָנערען - מאַקסי-מאַליסטען.

אין דער פּראָקלאַמאַציע, איז געווען אויסגעדריקט אַ בעדויערן צוליב דעם, וואָס דער אַטענטאַט איז נישט געלונ-גען און סטאָליפּין איז געבליבען לע-בען.

דעם 12 אויגוסט, איז דאָס דינסט-מיידעל מאַנאַקינאַ געקומען צו זיין בעל-בית, דעם רעמיזע- אייגענטימער אַלעקסאַנדראָוו, און געדונגען די קאָ-רעטע, דער קוטשער בעדנאַרסקי האָט צוליב די שווערע קאָפּ-שעדיגונגען, וואָס ער האָט בעקומען, נישט געקענט דערצעהלען וועגען די פרפ׳ם פון זיין רייזע צו סטאָ

79-יעהריגע הייסלאזע פרוי וואַרפט זיך אַראָפּ פון 2-טען שטאָק

נאָך צוויי אַנדערע זעלבסטמאָרדען

(§) די קראַנקע פון שפּוטאָל פון שמאָטשען זאַכעל-פינקס, זעגען געלעגען אויפגעצימערט געוואָרען צוליב דעם שרעקלעכען זעלבסטמאָרד, האָט מ'אויפגעגען די 79-יעהריגע מאַריאַנע סקאַרניעווסקע.

ס. איז געלעגען אויסגעשריבען געוואָרען פון שפּוטאָל, וואו זי איז געווען אויף קוראַציע. דאָס האָט אויף אַזאַ שרעקלעך געוואָרקט, מהמת זי איז אַ חולה'לע און זי האָט נישט געהאַט צו וועמען צו גיין.

אין די מוטאַ-שעה'ן, אויסרוצענדיק, האָט מ'אין קוגער און זאַל נישט געווען, האָט זי געשפּאַנט דאָס פענסטער און אַרויסגעשפּרונגען פון צוויטען שטאָק.

דער 29-יעהריגער אַלבין פונגרסקי פון זגערזש. איז אַ האַפּטינגסלאָזען צושטאַנד און ער אָפּגעפּחדט געוואָרען און שפּוטאָל. די סבה — אַנאַנהולבערע קרענק.

„קאַנסום" פאַר אַלע

די פרוען, וואָס פאָהרען אויף זומער-וואוינונג, דאַרפען אין דער ערשטער רויה זיך פערזאָרגען מיט בילוגע זומער-קלייד-דונג.

די דורעקציע פון אונצוגען און אַנדער שטאָף וואָרען-הויז „קאַנסום" בײַ דער „מערזעווער מאַנופאַקטור", שטעהענדיג אויף דער וואַך פון פאַנסיעגנס, האָט צוגערוטן אויפ'ן זומער-סעזאָן אַ גרויסען אויסוואַהל קלעמאַן, זומענס און גלאַט ווענטס און קאַלטרעטע סחורות אויף הלוי-דער, בלוזקעס שלאָפּרעק, פון שאַטעס א. אַז. ו. אַז. פון העלסטען סאָרט און צו שפּאַס בילוגע פרעזען.

דעקאָלטאַן און אויך צוגערוטן גע-וואָרען פאַר הערן אַ גרויסער אויסוואַהל פון מאַנטאַל-הערעמדער, גאַלאָ'ן און סמאָרט שור. אויסער דעם געפינט זיך אַ גרויסער אויסוואַהל פון הערען, ראַקען זון קונדער באָר-קאַסקעס.

אויסשטעלונג פון אינסטאַלאַציע-אַרבייטען פון דער פירמע מאַשטשינסקי, אינזש. האַלק און שותפים

די במשך פון 15 יאָהר בעקאַנטע און אינגער שטאָט אינסטאַלאַציע פירטע פון וואַסער-לייטונג און צענטראַל-בעהייצונג „קאָטשונסקי, אינזש. האַוק און שותפים" האָט געגעבען אַ אויסשטעלונג אויף פעט ריקאָווער 91. די פונהרונג און אונטער דער פערזיכלונג פון אינזש. האַוק, וועלכער גוט אומזונט טעלנישע עצות.

גאַלד-פעטערסבורסקי'ס אַרקעסטער אין „מאַלינאָווי" ביים גראַנד-האָטעל.

דער בעקאַנטער אָרקעסטער אונטער דער לייטונג פון גאַלד-פעטערסבורסקי, וועלכער קומט אויפ פון ערפאָלגרעכע גאַסטשפּילען און וועזן, שפּילט אויפ און „סאַלאַ מאַלינאָווא" בײַם גראַנד-האָטעל. ס'איז נישט קיין וואונדער, וואָס יעדען אונד דער זאַל אויפערפילט מיט אַ אונגעלעגענט פּובליקום. שבת און זונטאָג בײַם „פּיט-אַ-פלאַק" שפּילט דער זעלבער אָרקעסטער. שם טרעטען אויף אויף ערשטקלאַסיגע קרעפטען.

79-יעהריגע הייסלאזע פרוי וואַרפט זיך אַראָפּ פון 2-טען שטאָק

נאָך צוויי אַנדערע זעלבסטמאָרדען

(§) די קראַנקע פון שפּוטאָל פון שמאָטשען זאַכעל-פינקס, זעגען געלעגען אויפגעצימערט געוואָרען צוליב דעם שרעקלעכען זעלבסטמאָרד, וואָס ס'איז פּאַסירט די 79-יעהריגע מאַריאַנע סקאַרניעווסקע.

ס. איז געלעגען אויסגעשריבען געוואָרען פון שפּוטאָל, וואו זי איז געווען אויף קוראַציע. דאָס האָט אויף אַזאַ שרעקלעך געוואָרקט, מהמת זי איז אַ חולה'לע און זי האָט נישט געהאַט צו וועמען צו גיין.

אין די מוטאַ-שעה'ן, אויסרוצענדיק, וואָס ס'איז קוגער און זאַל נישט געווען, האָט זי געשפּאַנט דאָס פענסטער און אַרויסגעשפּרונגען פון צווייטן שטאָק.

פון קאַלוניאַל-הענדלער-זעראַיי

די יעהרליכע אַלגעמיינע פערזאַמלונג

די טעג און אין אונגעגעבן לאָקאַל אויף שרודמיעסקע 20 פאָרגעקומען די גענעראַל-פערזאַמלונג פון קאָלאָניאַל-הענדלער פעראַיין. וועגן פּרעזעס ה' נאָטליב עפענט די דיסקוסיע מיט אַ קורצער רעדע און בעט צו בעהערען מיט אויפשטעהן פון די ערשטע די פערשטאָרבענע מיט-גלידער.

אַלס פאָרזיצענדער ווערט געוועהלט ה' ש. זוידלער; אַסעסאָרען: אַרקין און באָרנשטיין, סעקרעטאַר — גאָלדקאָרן.

דעם טעמוגקטעס-בערעכט גיט אָפּ דער וויצע-פּרעזעס גאָטליב, ער וויזט אָן אויף שווערע אַרבעטען, וואָס די פער-וואַלטונג האָט געהאַט אַדורכצומאַכען, אויף די צעהנדלונגען אונטערשטעצען און די שטיצע-אַמטען לטובת די אינבעמי-טעלטע קאָלאָניאַל-הענדלער. און אונגע-גע פאַלען אין דער פערוואַלטונג געלונ-גען צו פּוילן, אַז דער שטויער זאָל אַנ-לירט ווערען.

ה' זוידלער פאָרערט אויף די אַנוועזע-זענדע אויסצומעדען די אונערלעכע קאָנ-קורענץ, וואָס פרעגנט צו זעלבסט-פער-נולטונג.

דעם קאַסע-בערעכט גיט אָפּ ה' גאָלד-מאַרן. און נאָמען פון דער רעוויזיאָנס-קאָמיסיע גיט אָפּ דעם בערעכט פינקעל-שטיין.

פּרעזעס אויפנאָווער רעדט וועגן די אַרבעטען פון דער צוקונפטיגער פערוואַל-טונג און בערוהרט די אָנשטרענגונגען פון דער פערוואַלטונג פון בעזעצן די שטויער-אַמטען מיט פערטרעטער פון קאָלאָניאַל-הענדלער.

נאָך אַ לענגערע דיסקוסיע, און זועל-דער עס בעמיהלונגען זיך די ה'ה פּיאַטר-קאָווסקי, גאָלדבערג, האַזער, ווילהעלם, אַרקין, פרענקעל און אַנד. ווערט אונ-שטימיג בעשלאָסען אויסצודריקען צו-מרוי דער אַלטער פערוואַלטונג. און דער פערוואַלטונג זענען געוועהלט געוואָרען: אויפנאָווער (פּרעזעס), ווצע-פּרעזעס: גאָטליב און ראַוויצקי, קאַסיר — ווילהעלם, קאָנטראָלער — פינקעלשטיין, עקאָנאָם — ראַזענצוויג, סעקרעטאַר — שווייצער און די ה'ה אינזען, קאַצענגאַלר, יאַבלאָנסקי און גאָמאָלונסקי. קאָנטראָלע-טען: טענצער, פּיעטרעקאָווסקי, סונגא, ראָמאַנאָווטש, וויינבערג, פּיקס און בונ-קע; רעוויזיאָנס-קאָמיסיע: טענצער און משענסטאָלאָווסקי. אַ חיין דעם און אַ גע-וועהלט געוואָרען אַ שודך-בערלט פון צעהן פערזאָן.

נאָ'ן אָנגענומען דעם בערושעט אויפ'ן קונפטגען יאָהר, ווערט די פערזאַמלונג געשלאָסען.

ריטשאַלט-אָפּנאָהל פאַר „ליטשניקעס" זומער-צייט פערקלענערט

ליט אַ בעשלוס פון דער לאָדזער עלעק-טראָנעס, אין דער רעשאַלט-אָפּצאַדל פון „אַראַנטשנוקעס" פערלענערט גע-וואָרען אויף די זומער-חדשים מאַי, יונו און יולי אויף 33 און אַ דרימעל פּראָצענט דאַנענען ווערט אין די זומער-חדשים יאַ-זומער, דזשעמבער און יאַנואַר דער אָפּנאָהל געהאַלטן ווערט לויט דער זעל-בער רוף.

ליבע אין קייטען

גרויסער סענסאַציאָנעלער ראָמאַן פון דער נאָהנטער פערגאַנגענהייט

(3 טעל פאָרזעצונג)

אַלבערט האָט זיך אַ כאַפּ געטון צו דער טאַש, וואו ער האָט געהאַלטען אַ רעוואָלווער, אָבער ער האָט זיך גלייך בעהערשט און אַוועקגענומען די האַנד, אַ שמייכעל טויענדיג מיט פּעראַכטונג.

— איהר קענט מיך זידלען, שימאָן ליובאַר — האָט ער אויסגערופען, — איך בין אייך מוחל, ווייל 28 יאָהר האָב איך אייך בע'עולה'ט. בעסער וועט זיין, אויב מיר וועלען זיך מעהר נישט טרעפען. איך וועל אויסמיידען אייערע וועגען אין איהר מיינע.

איך בעט אייך בלויז, איהר זאָלט מיר ערלויבען צו בעזוכען די ווילע, אין מיין צימער, אין וועלכען איך האָב געוואוינט, געפינען זיך אַ פּאָר ווערטלאָזע זאַכען, וואָס זענען מיר זעהר טייער. איך וואָלט זיי געוואָלט צונעמען.

— גוט, איך ערלויב אייך. — האָט ליובאַר געענט-פערט, — איהר זאָלט נאָר אַכטונג געבען אין נישט צונע-מען עפּעס אַנדערס.

אַ טויט-פלייכער האָט זיך אַלבערט אויסגעדרעהט מיט פּעראַכטונג פון איהם און ווען ער איז אַדורכגעגאַנ-גען דורך דעם שפּאַלער, וואָס איז געשאַפען געוואָרען דורך דעם פערזאַמעלטען פּובליקום, האָבען זיך פיל קעפּ פערבויגען פאַר איהם מיט אַכטונג.

אַרויסקומענדיג פון דער געריכטס-געביידע, איז ער אַריינגעגאַנגען אין אַ דייטש געפאַל. אין דער איצטיגער היסטאָרישער מינוט פאַר איהם האָט ער געוואָלט בלייבען אַליין. ניין, נישט אַליין. בלויז איין מענש האָט ער איצט געוואָלט זעהען. דער מענש האָט געוואוינט אין אַ פּרעכ-טיג הויז, וואָס האָט געהערט צו דעם רייכען און אָנגע-וועהענעם בערנאַרד סולקאָווסקי, דער בירגערמייסטער פון דער שטאָט.

— אַלץ איז פערלוירען, — האָט אַלבערט געזאָגט צו זיך. געהענדיג אין דער ריכטונג פון דעם שעהנעם, געמויערטען הויז, — בלויז די איינע ביזט מיר געבליבען, טייערע רעגינאַ! בלויז דיך האָט מען מיר נישט צוגע-נומען! וואָס בעדייט מיין נאָמען, מיין פערמעגען אין פערגלייך מיט דיר, טייערע רעגינאַ?

קאַפּיטעל 2.

אַ מענש אהן אַ נאָמען.

פּליצשנעל איז דער אורטייל זיך פּונאַנדערגעגאַנ-גען איבער דער ראַנצער שטאָט. אומעטום האָט מען גע-שמועסט וועגען דער סענסאַציאָנעלער נייעס. אַז אַנ'אַמע-ריקאַנער יונגערמאַן האָט לויט דעם אורטייל פון געריכט צוגענומען ביי אַלבערט שאַהל'ן זיין פערמעגען און זיין נאָמען.

צו רעגינאַ'ס בעדויאַר האָט אָוועגד-צייט זיך דער-נעהנטערט בערנאַרד סולקאָווסקי.

די שעהנע יונגע, בלאָנדע דאַמע מיט דעם געדיכ-טען קאָפּ גאָלדענע האָהר, וואָס זענען איהר אַראָפּגעפאַ-לען אין כוואַליעס אויף דעם שנייי-ווייסען נאַקען, האָט אַ צישטער געטון, דערזעהענדיג אַריינקומען דעם פאָטער.

— פאָטער! — האָט זי אויסגערופען, צודרוקענדיג די האַנד צום האַרצען. — איז אַלץ געענדיגט?

— געענדיגט מיין קינד, — האָט הער סולקאָווסקי געענטפערט, — די ריכטער האָבען אַרויסגעגעבען אַנ'אור-טייל, לויט וועלכען דער, וואָס האָט נעכטען געהייסען אַלבערט שטאָהל, איז הייגט אַ בעטלער אָהן נאָמען און פערמעגען!

— אַ בעטלער! — האָט רעגינאַ אַ זאָג-געטון! — ביזט זיך טויה, פאָטער, דער, וועלכער דאַרף ווערען דיין איידעם קען נישט זיין קיין בעטלער. די האָסט פערגע-סען, אַז אַלע פאָרבייטונגען צו דער חתונה זענען שוין געענדיגט! דאָס חתונה-קלייד איז שוין אָנגעקומען פון ווייען!

— עס וועט גאָרנישט ווערען פון דעם, — האָט הער סולקאָווסקי געענטפערט. אַ קלאַפּ טויענדיג מיט דעם שטע-קען, אויף וועלכען ער האָט זיך אָנגעשפּאַרט צוליב דעם קראַנקען פוס. — די וועסט דאָך נישט האַלטען, אַז איך זאָל דיך אָוועקגעבען פאַר אַ פרוי אַ מענשען אָהן אַ נאָמען.

די חתונה ווערט אָפּגערופען און דאָס קלייד ווערט איך אָוועקשענקען אַנ'אָרעם מיידעל. צוליב דער סענסאַצ-יאָנעלער עבטדעקונג רוף איך אָפּ דאָס וואָרט, וואָס איך האָב איהם געגעבען.

— די ביזט זיך טויה, פאָטער, — האָט די טאָכ-טער געענטפערט, — סולקאָווסקי דאַרף שטענדיג האַלטען זיין וואָרט. איך פון מיין זייט וועל האַלטען מיין צוזאָג. איך וועל ווערען די פרוי פון אַלבערט שאַהל און צו קיין אַנדערן וועל איך נישט געהערען!

— דו ביזט נישט קלוג, מיידעל. — האָט דער בער-גערמייסטער סולקאָווסקי געקנייטשט די ברעמען, די האָסט זיך פערליבט אין דעם דאָזיגען אַלבערט שאַהל'ן און האָסט פערגעסען, אַז דו ביזט מיין טאָכטער און וואָס פאַר אַנ'אָרט מיר פערנעמען אין דער געזעלשאַפט.

(פאָרזעצונג קומט)

טעאַטער און קונסט

גאַנץ לאָדזס ווייט זיך צום מאַרגענדיגען אויפטריט פון מאַריס שוואַרץ אין פילהאַרמאָניע

מאַריס שוואַרץ אַלס „שיילאָק"

די יריעה וועגען מאַריס שוואַרצ'ס קו-מען קען לאָדז האָט ממש עלעקטריזירט דעם יודישען מעאַטער-עולם. וואו מען געהט און וואו מען שטעהט, הערט מען נאָר רעדען וועגען מאַריס שוואַרצ'ס מאָר געגרוגען אויפטריט.

מאַריס שוואַרץ איז אַ פּענאַמענאַלער יודישער שויספּילער, וואָס טראָגט הויך די פאָהן פון אַ ריינען יודישען טעאַטער. זיינע פערדינסטען פאַר דער יודישער בוהנע זענען אונגעהויער גרויס און דערוויבער צו ערוואַרטען, אַז דער מאַרגענדיגער אויפטריט פון מאַריס שוואַרץ וועט פערוואַנדעלט ווערען אין אַ קונסטלעריש דעמאָנסטראַציע און גרויסען סמול און גרויסען ערפאָלג.

לעצטע פאַרשטעלונג פון זינגלער'ס טרופּע

הייגט מאָנטאָג קומט פאָר אין פולהאַר-מאָניע די לעצטע געזעלגנגס-פאַרשטע-לונג פון זינגלער'ס אָפּערעטען-טרופּע. עס ווערט געגעבען אַ פעטרלוכע פאַרשטעלונג און 2 אָפּטיילונגען: „דאָס געגער מוזעל" און אַ גרויסער דזשעטיסטעט א. ט. „פלונצעס" מיט אָנטוויל פון זינגלער'ס אָפּערעטען-טרופּע צוזאַמען מיט'ן אַנ'סאַמבל פון פולהאַרמאָניע.

אָבער-קאָנטאַר ה. באַרנשטיין אין פילהאַרמאָניע

מיטוואָך דעם 15 ה. ח. וועט אין „פולהאַרמאָניע" פאָרקומען דער לאַנג-ערוואַרטער מעטער קאָנצערט פון בעוואוסטן אויפבאַר-קאָנטאַר פון דער נאַזשיק-סינגאָגע און וואַרשא, ה' באַרנשטיין.

קאָנטאַר באַרנשטיין איז מיט זיין העל-דען-טענאָר איז זיסער גנינה בעקאַנט פון זיינע אויפטריטען און וואַרשאָער ראַ-דיאָ, און פון די פולהאַרמאָניע-קאָנצערטען און די גרעסטע אויראָפּעאישע שטעטע.

דער פּראָגראַם איז זער רייך אין זאָרג-פעלטיג צוזאַמענגעשעלט. אויסער חזנ-ען זאָלען וועט קאָנטאַר באַרנשטיין זינ-גען אין 5 שפּראַכען אָפּערען-אַריעס.

רעד. לאַזאַר קאַהאַן וועט איז סקאַלאַ האַ"יזיון אַ רעפעראַט וועגען אַ"י

רעד. לאַזאַר קאַהאַן פון וואַרשאַ איז די טעג צוריקגעקומען פון אַ"י, וואו ער האָט פערבראַכט איינעם וואָכען. אַרומ פאָהרענדיג אויבער די שטעט און די קאָ-לאָניעס איז זיך בעקענענדיג אַלזייטיג מיט'ן אַלטען און נייעם יישוב און מיט די יודישע דערגרייכונגען און פאַלעסטינע זיינע אינדרוקען פון אַ"י זענען בערוזיג-ערט אין אַ רעפעראַט וועגען אַ"י, וואָס ער האָט פערבראַכט אויפגעגעבן אויף דער פאָהרט. ריג אויבער די שטעט און די קאָ-לאָניעס און זיך בעקענענדיג אַלזייטיג מיט'ן אַלטען און נייעם יישוב און מיט די יודישע דערגרייכונגען און פאַלעסטינע זיינע אינדרוקען פון אַ"י זענען בערוזיג-ערט אין אַ רעפעראַט וועגען אַ"י, וואָס ער האָט פערבראַכט אויפגעגעבן אויף דער פאָהרט. ער האָט נישט געגלויבט אין דער שולד פון זיין געליבטע. אָבער די בעמערקונג, וואָס איז געמאַכט געווא-רען אין יענעם מאָמענט אין דאָקטאָר'ס הויז, ווען רויזעלע האָט מיט אַ פערריטעלט פּנים דערצעהלט וועגען איהר ענטלויפען פון גראָסמאַנס ווילע, איז איהם אויפסניט גע-שטאַנען פאַר די אויגען. און ווידער האָט איהם אָנגעהויר-בען צו פייניגען אַ צווייפעל.

פאַרוואָס האָט זי איהם נישט געזאָגט דעם גאַנצען אמת? פאַרוואָס איז זי בלייך געוואָרען, דערזעהענדיג גאָלד-מערג'ן? וואָס בעדייט זיין ווייניג בײַ איהר.

ער האָט געפּרובט אַוועקצוטרייבען פון זיך דעם פער-דאַכט, אָבער דאָך האָט זיך אין איהם טיף אין הארצען בעוועגט אַ געפיהל פון אונצופרידענהייט.

קאַפּיטעל 65

אַרעסטירט

וועקסלער האָט דערזעהן, ווי שאַטאָן האָט זיך אַריינ-געזעצט אין אַ דראָשקע און האָט זיך געהייסען אָפּפיהרען אין האָטעל „וועגעדיג", וואָס געפינט זיך אויף אַיינער פון די הויפּט-גאַסען פון ביאַליסטאָק.

ער האָט עפּעס שטיל גערעדט מיט זיין קאָלעגע, וועלכען ער האָט געטראָפען אויף דעם וואָקזאַל. יענער האָט אַ לייכטען שאָקעל געטון מיט'ן קאָפּ, אַ צייכען, אַז ער איז מסכים.

דאַן האָט זיך וועקסלער דערוויטערט און זיין קאָ-לעגע האָט זיך אויך אַריינגעזעצט אין אַ דראָשקע און האָט געהייסען נאָכפאָהרען שאַטאָן'ען.

זיי זענען אָנגעקומען פּמעט אין אַיין צייט אין דעם האָטעל.

שאַטאָן איז אַריין אין דער קאַנצעלאַריע, האָט זיך געהייסען געבען אַיינעם פון די בעסטע צימער'ן און האָט זיך אַיינגעמעלדעט אונטער אַ פרעמדען נאָמען.

אין אַ מינוט אַרום האָט מען אין אַיינעם פון די שעהנסטע נומער'ן אַרויפגעטראָגען שאַטאָן'ס באַגאַזש און דאַן איז ער אַליין אַריין אין דער בעגלייטונג פון אַ הא-טעל-דינער אין צימער.

ער האָט אַראָפּגעזעטצט דעם מאַנטעל און די מאַ-רינאַרקע און האָט זיך געגעבען אַ ציה אויס אויף דער קאָ-נאַפּע, ווי גרויס ער איז, און האָט אָפּגעאָטעמט מיט אַ פו-לער ברוסט.

— דאַכט זיך, אַז איך בין פטור געוואָרען פון דעם לומפּ! — האָט ער פרעהליך אויסגערופען — צי ער איז יאָ אַ שפּיצעל, אָדער נישט — גוט איז, וואָס איך בין איהם פטור געוואָרען! אויב איך האָב קיין טעות נישט, איז ער געבליבען מיט העכט'ן אויפ'ן צוג.

דאַן האָט שאַטאָן אַ קלינג געטון און האָט געהייסען דעם קעלנער, ער זאָל איהם אַריינברענגען מיטאָג פון דעם נאָהנסטען רעסטאָראַן. ער האָט דערביי נישט פערגעסען צו הייסען זיך ברענגען אַ גוטע פלאַש ווין.

אין דער זעלבער מינוט איז וועקסלער'ס קאָלעגע, וואָס איז נישט געווען קיין אַנדערער, ווי דער געהייס-אַגענט טשיכאָצקי אַריין אין דעם קאַנצעלאַריע-צימער פון האָטעל און געפרעגט דעם יונגען מענש, וואָס איז געזעסען ביים שרעק-טיש.

— ווי אַזוי גוט און זאָג מיר, אויף וועלכען שטאָק און אין וועלכען צימער פערנעמט ער

— צו וואָס דאַרפט איהר עס וויסען?

— איך וויל וואוינען לעבען איהם, אין שכנות, נאַ-טירליך, אויב עס געפינט זיך גראָד אַ פרייה צימער.

דערהערענדיג, אַז ער וויל דינען אַ צימער, האָט דער בעאַמטער אַ ציה געטון מיט די פלייצעס און גע-ענטפערט:

— דער הער, וואָס האָט זיך ערשט אַריינגעצויגען צו אונז הייסט זינגער און וואוינט אין צימער 14.

— אַ דאַנק. קען איך בעקומען דעם נומער 15 אָדער 18.

— גאָלד, איך זאָג אייך שוין.

דער בעאַמטער האָט אַ מיש געטון דאָס דיקע אַנ-מעלדונגס-בוך און האָט געענטפערט:

— דאָס צימער 15 איז פריה.

— איז עס אין שכנות מיט הער זינגער?

— יאָ.

— גוט, איך דינג עס.

באַלד האָט טשיכאָצקי זיין שוין געפינען אין אַנדערן צימער. ער האָט זיך אָוועקגעזעצט אויף אַ שטוהל און גע-טראַכט, וואָס ער זאָל מיטער טון. ער איז אַזוי געזעסען אַ צייט מינוט און דאַן איז ער אַרויס פון צימער און איז אַוועק אויף דער גאַס.

דאָ איז ער אַוועק אויף דער פּאָסט און געהייסען מ'זאָל איהם אַריינלאָזען אין אַ סערמאַכ שעלעפען-ביידעל. דאָ האָט ער אָנגעקלונגען אויף אַ געוויסען נומער.

אין אַ ווילע אַרום איז ער שוין געווען פערבונדען מיט וועקסלער'ן, אָדער בעסער נעזאָגט מיט דעם דעטעק-טיוו פלעק.

פאָרזעצונג קומט

אַלגעמיינע פערזאַמלונג פון „חסד של אמת"

אין אונגעגעבן לאָקאַל (פעטרוקאָווער 34) איז פאָרגעקומען די יעהרליכע גע-נעראַל-פערזאַמלונג פון „חסד של אמת ומחמי אבלים" אונטער'ן פאָרזיץ פון דאָזיגער ל. פּלוזאַצק. בײַם בעזיץ פון די ה"ה ז. לאַנטע, ח' קאַנטראָוויטש און סעק רעטאַר לובערמאַן.

פון בערוכט, וואָס עס נוט אָפּ דער פּעראַזונגס-סעקרעטאַר, איז צו זעהן, אַז בײַ 1232 מיט-פאַלען האָט דער פעראַזון געשוקט משמורים, בײַ 297 מיט-פאַלען האָבען זיך די קרענקעלע שפּוטאָלען גע-ווענדעט צום חסד של אמת, ער זאָל מוריע זיין די נאָהענטסטע קרובים. און האַעלער 50 פאַלען האָט „חסד של אמת" געמוזט אַרויסלפּהרען די קבורה אויף זיין חשבון.

ווייטער האָט „חסד של אמת" געשוקט אין אונגעגעבן הינדערניס פאַלען משמורים אין די שפּוטאָלען, און אין 187 זעלבסט-מאָרדען אונטערוועגנדיג, אַז ס'זאָל נישט אַרויסגעפירט ווערען קיין סעקציעס. אויס-סער דעם איז לעצטענס געגרינדעט גע-וואָרען אַ גמילת חסדים קאַסע פאַר כמה גלדער. ווי ס'איז אַרויסגעגעבען געוואָרען שמונעה פאַר 398 פאַמיליעס אויף אַ סומע פון 2780 זל. דער בילאַנס שלוסט זיך אויף דער צייט פון הכנסה אויף 424,123.73 זל. הוצאה 4,391,273 זל.

די ערגעזאַנגס-וואַהלען האָבען געגע-בען פאָלגענדען רעזולטאַט: אין דער פערוואַלטונג די ה"ה מ. לובערמאַן, א. פעליקס, א. מאַלער, ל. פּלוזאַצק, א. משאַמוסקי און י. לישאַנאָוויטש; קאַנ-דידאַטען: באַמס, אין א. קאָהן; רעוויזיאָ-נס-קאָמיסיע: מאַלאַמוט און ש. גוט-מאַן.

די פערוואַלטונג האָט זיך אַזוי אויסגעטייט: פּרעזעס צו הערשענבערג, וויצע-פּרעזעס מ. לובערמאַן און ס. דראַ-זינער, עהרען-סעקרעטאַר א. פעליקס. קאַ-סיר מ. לובערמאַן, טאָג-קאַסיר א. מאַ-לער.

שמראַטען

פאַר נישט צושטעלען וואַנען צום שטעמפּלען

(§) די לעצטע טעג איז אַ גרויסע צאָהל סוחרים דורכ'ן מאָס-אַמט פע-שטראָפט געוואָרען פאַר נישט צושטעלען די וואָגען צום סטעמפּלען.

אויפרייס פון אַ פרימים-משיגעס

(§) בײַם אָנצונדען אַ פרימים-מאַשינ-קע האָט דער נאַסט פון אַנגעגעבן אויפ-נערגען און אָפּגעברוכן דעם 38-יעהרי-גען שוסטער ישראל „אַקוטאָוויטש (זא-לאַרניא 51).

וו מעם קינד?

(§) די זגערשער פּאָליציי האָט געג-טען גרעפּגען בלאַנדישען און גאַס אַ יו-דוש יונגעלע פון אַנ'ערך 5 יאָהר. ער תומס פנחס פּאַמשעווסקי.

טעאַטער און קונסט

גאַנץ לאָדזס ווייט זיך צום מאָרגענדיגען אויפטריט פון מאַריס שוואַרץ אין פילהאַרמאָניע

מאַריס שוואַרץ אַלס „שיילאָק"

די יריעה וועגען מאַריס שוואַרצ'ס קו-מען קען לאָדז האָט ממש עלעקטריזירט דעם יודישען מעאַטער-עולם. וואו מען געהט און וואו מען שטעהט, הערט מען נאָר רעדען וועגען מאַריס שוואַרצ'ס מאָר געגרוגען אויפטריט.

מאַריס שוואַרץ איז אַ פּענאַמענאַלער יודישער שויספּילער, וואָס טראָגט הויך די פאָהן פון אַ ריינען יודישען טעאַטער. זיינע פערדינסטען פאַר דער יודישער בוהנע זענען אונגעהויער גרויס און דערוויבער צו ערוואַרטען, אַז דער מאָרגענדיגער אויפטריט פון מאַריס שוואַרץ וועט פערוואַנדעלט ווערען אין אַ קונסטלעריש דעמאָנסטראַציע און גרויס-טען סמול און גרויסען ערפאָלג.

לעצטע פאַרשטעלונג פון זינגלער'ס טרופּע

הייגט מאָנטאָג קומט פאָר אין פולהאַר-מאָניע די לעצטע געזעלגנגס-פאַרשטע-לונג פון זינגלער'ס אָפּערעטען-טרופּע. עס ווערט געגעבען אַ פעטרלוכע פאַרשטעלונג און 2 אָפּטיילונגען: „דאָס געגער מוזעל" און אַ גרויסער דזשעטיסטעט מוזעל" א. ט. „פלונצעס" מיט אָנטוויל פון זינגלער'ס אָפּערעטען-טרופּע צוזאַמען מיט'ן אַנ'סאַמבל פון פולהאַרמאָניע.

אָבער-קאָנטאַר ה. באַרנשטיין אין פילהאַרמאָניע

מיטוואָך דעם 15 ה. ח. וועט אין „פולהאַרמאָניע" פאָרקומען דער לאַנג-ערוואַרטער מעטער קאָנצערט פון בעוואוסטן אויפבאַר-קאָנטאַר פון דער נאַזשיק-סינגאָגע און וואַרשא, ה' באַרנשטיין.

קאָנטאַר באַרנשטיין איז מיט זיין העל-דען-טענאָר איז זיסער גנינה בעקאַנט פון זיינע אויפטריטען און וואַרשאָער ראַ-דיאָ, און פון די פולהאַרמאָניע-קאָנצערטען מיט און די גרעסטע אויראָפּעאישע שטעטע.

דער פּראָגראַם איז זער רייך אין זאָרג-פעלטיג צוזאַמענגעשעלט. אויסער חזנ-ען זאָלען וועט קאָנטאַר באַרנשטיין זינ-גען אין 5 שפּראַכען אָפּערען-אַריעס.

רעד. לאַזאַר קאַהאַן וועט איז סקאַלאַ האַ"יזיון אַ רעפעראַט וועגען אַ"י

רעד. לאַזאַר קאַהאַן פון וואַרשאַ איז די טעג צוריקגעקומען פון אַ"י, וואו ער האָט פערבראַכט איינעם וואָכען. אַרומ פאָהרענדיג אויבער די שטעט און די קאָ-לאָניעס און זיך בעקענענדיג אַלזייטיג מיט'ן אַלטען און נייעם יישוב און מיט די פּלייצעס און גע-ענטפערט:

— דער הער, וואָס האָט זיך ערשט אַריינגעצויגען צו אונז הייסט זינגער און וואוינט אין צימער 14.

— אַ דאַנק. קען איך בעקומען דעם נומער 15 אָדער 18.

— גאָלד, איך זאָג אייך שוין.

דער בעאַמטער האָט אַ מיש געטון דאָס דיקע אַנ-מעלדונגס-בוך און האָט געענטפערט:

— דאָס צימער 15 איז פריה.

— איז עס אין שכנות מיט הער זינגער?

— יאָ.

— גוט, איך דינג עס.

באַלד האָט טשיכאָצקי זיין שוין געפינען אין אַנדערן צימער. ער האָט זיך אָוועקגעזעצט אויף אַ שטוהל און גע-טראַכט, וואָס ער זאָל מיטער טון. ער איז אַזוי געזעסען אַ צייט מינוט און דאַן איז ער אַרויס פון צימער און איז אַוועק אויף דער גאַס.

דאָ איז ער אַוועק אויף דער פּאָסט און געהייסען מ'זאָל איהם אַריינלאָזען אין אַ סערמאַכ שעלעפען-ביידעל. דאָ האָט ער אָנגעקלונגען אויף אַ געוויסען נומער.

אין אַ ווילע אַרום איז ער שוין געווען פערבונדען מיט וועקסלער'ן, אָדער בעסער נעזאָגט מיט דעם דעטעק-טיוו פלעק.

פאָרזעצונג קומט

די פערקריפּטע פרוי

שפּאַנענדער ראָמאַן פון יודישען פאַמיליען • לעבען אין פּוילען.

נעטריגען פאַנטעזיל פון „לאָדזער טאָגבלאַט"

פון לעאָן גאָלדמאַן

(151 פאָרזעצונג)

ער האָט נישט געגלויבט אין דער שולד פון זיין געליבטע. אָבער די בעמערקונג, וואָס איז געמאַכט געווא-רען אין יענעם מאָמענט אין דאָקטאָר'ס הויז, ווען רויזעלע האָט מיט אַ פערריטעלט פּנים דערצעהלט וועגען איהר ענטלויפען פון גראָסמאַנס ווילע, איז איהם אויפסניט גע-שטאַנען פאַר די אויגען. און ווידער האָט איהם אָנגעהויר-בען צו פייניגען אַ צווייפעל.

פאַרוואָס האָט זי איהם נישט געזאָגט דעם גאַנצען אמת? פאַרוואָס איז זי בלייך געוואָרען, דערזעהענדיג גאָלד-מערג'ן? וואָס בעדייט זיין ווייניג בײַ איהר.

ער האָט געפּרובט אַוועקצוטרייבען פון זיך דעם פער-דאַכט, אָבער דאָך האָט זיך אין איהם טיף אין הארצען בעוועגט אַ געפיהל פון אונצופרידענהייט.

קאַפּיטעל 65

אַרעסטירט

וועקסלער האָט דערזעהן, ווי שאַטאָן האָט זיך אַריינ-געזעצט אין אַ דראָשקע און האָט זיך געהייסען אָפּפיהרען אין האָטעל „וועגעדיג", וואָס געפינט זיך אויף אַיינער פון די הויפּט-גאַסען פון ביאַליסטאָק.

ער האָט עפּעס שטיל גערעדט מיט זיין קאָלעגע, וועלכען ער האָט געטראָפען אויף דעם וואָקזאַל. יענער האָט אַ לייכטען שאָקעל געטון מיט'ן קאָפּ, אַ צייכען, אַז ער איז מסכים.

דאַן האָט זיך וועקסלער דערוויטערט און זיין קאָ-לעגע האָט זיך אויך אַריינגעזעצט אין אַ דראָשקע און האָט געהייסען נאָכפאָהרען שאַטאָן'ען.

זיי זענען אָנגעקומען פּמעט אין אַיין צייט אין דעם האָטעל.

שאַטאָן איז אַריין אין דער קאַנצעלאַריע, האָט זיך געהייסען געבען אַיינעם פון די בעסטע צימער'ן און האָט זיך אַיינגעמעלדעט אונטער אַ פרעמדען נאָמען.

אין אַ מינוט אַרום האָט מען אין אַיינעם פון די שעהנסטע נומער'ן אַרויפגעטראָגען שאַטאָן'ס באַגאַזש און דאַן איז ער אַליין אַריין אין דער בעגלייטונג פון אַ הא-טעל-דינער אין צימער.

ער האָט אַראָפּגעזעטצט דעם מאַנטעל און די מאַ-רינאַרקע און האָט זיך געגעבען אַ ציה אויס אויף דער קאָ-נאַפּע, ווי גרויס ער איז, און האָט אָפּגעאָטעמט מיט אַ פו-לער ברוסט.

— דאַכט זיך, אַז איך בין פטור געוואָרען פון דעם לומפּ! — האָט ער פרעהליך אויסגערופען — צי ער איז יאָ אַ שפּיצעל, אָדער נישט — גוט איז, וואָס איך בין איהם פטור געוואָרען! אויב איך האָב קיין טעות נישט, איז ער געבליבען מיט העכט'ן אויפ'ן צוג.

דאַן האָט שאַטאָן אַ קלינג געטון און האָט געהייסען דעם קעלנער, ער זאָל איהם אַריינברענגען מיטאָג פון דעם נאָהנסטען רעסטאָראַן. ער האָט דערביי נישט פערגעסען צו הייסען זיך ברענגען אַ גוטע פלאַש ווין. ער האָט בײַ וואָלט אַ ביסעל זיך אויפמונטערן מיט אַ גוטען סרונק.

אין דער זעלבער מינוט אי

פון ספארט-לעבען

נייער מין ספארט

ווערט איצט געטריבען אין בערלין אויף דער זומער-אויסשטעלונג „זון, לופט און הויז פאר אלעמען".

נער „סאקאל", וועלכער האט זיך זעהר צנטציקט מיט'ן שעהנעם שפיל פון די לאדזער, און זענען אויך איינגעלאדען געווארען דארט צו שפילען 2 מעטשען דעם 10 יולי ה. י. מיט „סאקאל" אין דעם 24 יולי ה. י. מיט'ן דארטיגען „סטרזעלעצקי' קלוב ספארטאווי".

„א" קלאס מייסטערשאפט אין לאדזן

„ל. מ. מ. ג." — „ל. ק. ס." 0:3 (0:1)
„סטרזשעלעצקי" — „ווימא" 6:1 (0:0)
„טורינסטען" — „ארקאו" 2:4 (2:3)
„ז. ק. ס." — „פ. ט. צ." 2:2 (1:1)

ליגע-מייסטערשאפט

„נארבארניא" — „פאלאניא" 1:5
„קראקאוויא" — „וויסלא" 2:2
„פאנאו" — „ווארטא" 1:2
„רוד" — „טשארנ" 2:2
„ל. ק. ס." — „לעניא" 2:1

לאדזער „בר-כוכבא" אין קוטנא

„בר-כוכבא" — „קוטנאוויאנקא" 1:2
„בר-כוכבא" — „37 פ. פ." 2:4

ביידע טעג שביעות האט די פוס-עאל-מאנשאפט פון ל דער „בר-כוכבא" געשפילט צוויי פוסבאל-מעטשען אין האט ביידע טעג געזיגט, דעם ערשטען מיט „קוטנאוויאנקא" 1:2. אין דעם צווייטען טאג מיט דעם „37 פ. פ." 2:4 די „בר-כוכבא'נער" זענען אין קוטנא זעהר גוט אויפגענומען געווארען דורכן ייִדישען ספארט און טורן פאר-איין, וועלכען עס קומט פאר דער האר-ציגער אויפנאהמע א ווארימען אין הערצליכען דאנק.

נאכן מעטש זענען די „בר-כוכבא'-נער" איינגעלאדען געווארען צום קוט-

פון מאטאציקל שטערן-צוזאמענפאהר קיין לאדז

שעהנער נצחון פון די לאדזער יודישע מאטאציקליסטען וועלכע האבען ערצילט א כד שעה'ע פ'יזען

נעכטען פארמיטאג זענען אָנגעקומען צו דער בעשטימטער 52 מאטאציקליסטען פון פערשידענע 6 קלובען. אין 3 נאך דער בעשטימטער צייט אין דער אלגעמיינער צאהל 65 אנגעמאלדענע, וועלכע עס האבען עמפפאנגען די ספארט קאמיסיע וועלכע איז בעשטאנען פון פאלגענדע ה"ה קאפיטאן קרופינסקי דצלעגאט פון פולישען מאטאציקל קלוב), ווראצלאווסקי און קאטש (ביידע פון ל.ק.מ.) זוויאודאוו-סקי און שערפער (ביידע פון „אוניאן-טורינג"). און וואלף, פוקס, שמיגראד און אלפערן (אלע פיער פון „יודישען מאטאציקל קלוב").

אין דער אלגעמיינער קלאסיפיקאציע האט דער יודישער מאטאציקל-קלוב" געגומען דעם ערשטען מאנש (פטס-פריז (דעם וואנדער פריז פון לאדזער מאגיס-טראט") אדורכפאהרענדיג צוזאמען 7876 קלמ. אין דער „לאדזער מאטאציקל-קלוב" דעם צווייטען מאנטשאפטס-פריז (דעם פריז פון „ולאס פאראנני") אדורכ-פאהרענדיג צוזאמען 7013 קלמ., וואס עס מאכט אויס אויף יעדען פאהרער 467 קלמ. דורכשניטליך.

עס איז פריי צו בעמערקען אז די אנגעגעבענע קלמ. זענען נישט קיין שאסע קילאמעטערס, זאר לופט קילאמעטערס וואס עס האט מיט 40 פראצ. מעהר קילאמעטערס.

דעם ערשטען פריז פון פרעזעס פון „ייִדישען מאטאציקל-קלוב" האט אויך בעקומען דער „יודישער מאטאציקל-קלוב" אין דער צווייטער פריז איז אנערקענט געווארען דעם „לאדזער מאטאציקל-קלוב".

דעם פריז פון „אילוסטראוואני עקס-פרעס" פול. קעפען (פון פ.ק.מ.) דער איינציגער פרוי, וואס האט אנטייל-גע-נומען אין ערשטען-צוזאמענפאהר.

דעם פריז פון „נייעם פאלקסבלאט" איז אויערקענט געווארען דעם יודישען מאטאציקליסט קיפערמאן פון (ז. ק. מ.)

סענסאציאנעלער באקס-קאמף

ראן בעזיגט פאל מאר'ן אין דער 8 רונדע

דער סענסאציאנעלער באקס-קאמף, וועלכער איז שבת פארגעקומען אין וואַרשא, צווישען די צוויי פראפעסיאָנעלע באקסערס ראן (פוילע) און פאלקמאר (דייטשלאנד), וועלכער האט געזאלט געפיהרט ווערען, במשך פון 10 רונדען, האט זיך געענדיגט מיט א נצחון פון ראן'ען, וועלכער האט אין דער 8 רונדע בעזיגט דעם גוטען טעכניקער דעם דייטש פאלקמאר, וועלכער האט זיך אונטערגעגעבען.

דאס פערזאמלטע פיל טויזענד קע-פיגע פובליקום האט ראן'ען געמאכט גרויסע אוואציעס.

באראן פיער דע קובערטין

דער „פאטער" פון די אלימפישע שפי-לען, איז שבת געווארען 70 יאהר. די ערשטע אלימפיאדע שפילען זענען פאר-געקומען אין אטען 1996.

טעניס-מעטש

ענגלאנד — פוילען 4:1

אין נעכטיגען טאג האט אין וואַרשא אויפ'ן טעניס-מעטש פאר'ן דייוויס-בע-כער, פוילען ערצילט דעם ערשטען עהרען-פונקט, דורך שלאטשינסקי'ן, וועל-כער האט בעזיגט דעם גוטען ענגלישען טעניס-שפילער לי 4:6, 4:6, 6:2, 5:7, דאנעבען מאקס סטאלאראוו האט פער-שפילט צום ענגלענדער פערי 6:3, 7:5, 6:4.

ל.ק.ס. — „אוניאן-טורינג" 3:1

די טעניס-מייסטערשאפט פון לאדז צווישען די ספארט-פעראיינען „ל.ק.ס." און „אוניאן-טורינג" האט זיך פערענ-דיגט מיט א נצחון פון „ל.ק.ס." 4:3.

די „ריס"-מייסטערשאפט אין פראנקרייך

צו יחוס שיל נישט מ'הר

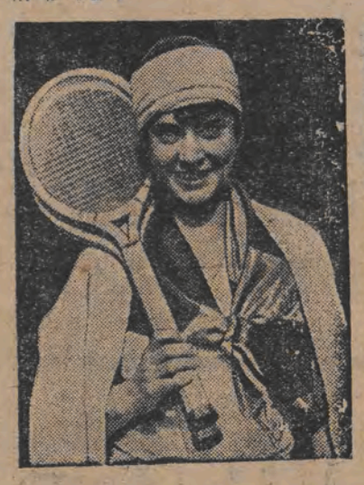

די דייטשע טעניס-מייסטערין אויסעם האט זיך צוליב איהר געזונד-צושטאנד צוריקגעצויגען פון שפילען.

אין דער סביבה פון פאריז, אין מאנטרעיל, איז פארגעקומען דער „קאמף" פאר דער „פאס"-מייסטערשאפט: ווער עס קייקעלט שנעלער דורך דאס פעסעל אויף א געוויסען שטח — בלייבט זיגער.

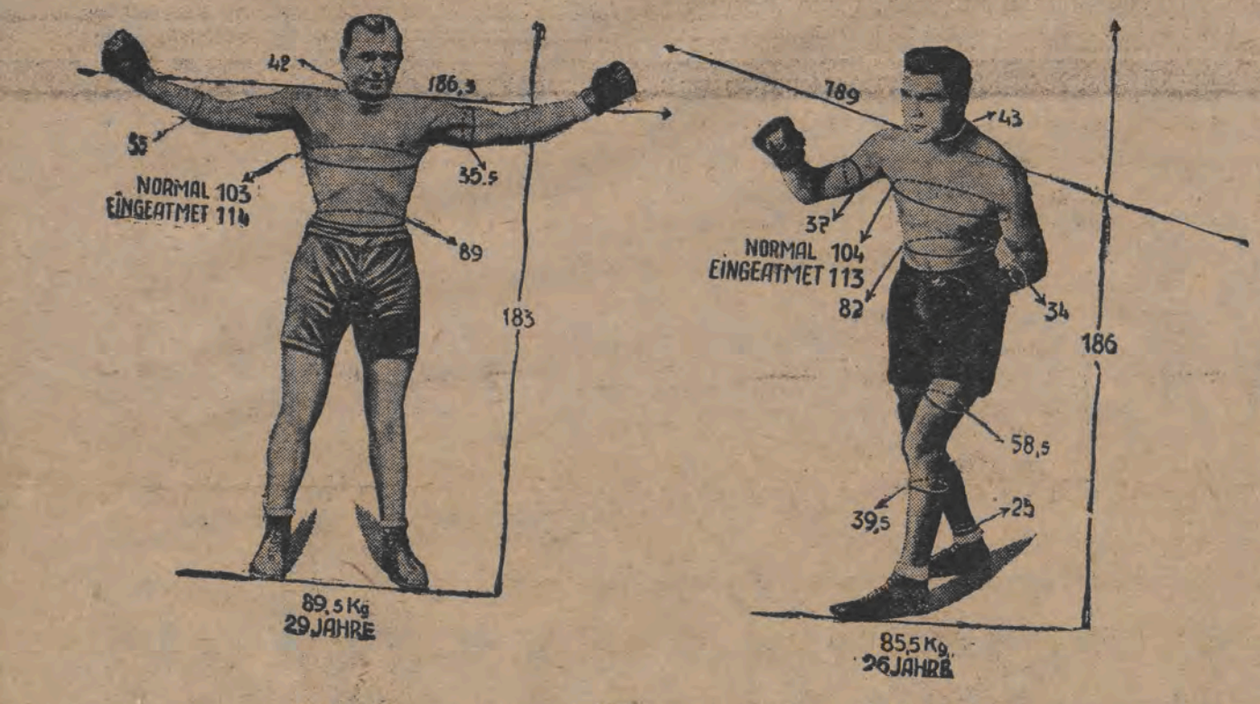

שמעלינג — געגען — שארקע

דעם 21. יוני וועט מרקס שמעליגג (רעכטס), דער וועלט-מייסטער אין שווער-געוויכט, ארויסטרעטען אין ניו-יארק אין קאמף געגען דזשעק שארקע. צו פערטיידיגען זיין טיטעל, אויפ'ן בילד א פערגלייך אין קערפער-מאס פון ביידע קעמפער.

היינט און ווייטערע טעג!

א פילם א וואינדער, א פילם א ענטפלעקונג, עפעס אזוינס וואס איז ביז איצט נישט געווען און וואס מען האט נאך נישט געהערט. א פילם פון עויזענד און איין איבערלעבעניש. דער גרעסטער פילם פון אלע צייטען.

היינט פרעמיערע!

„טרעדער האר'ן"

רעאליזאציע W. S. von Dyke'a דער שעפער פון „מאגאנין" און „ווייסע שאטענס". א נאקעטע אייראפעאישע פרוי צווישען מענשע-פרעסער. דער קאמף אין דער מיסטע מיט אנ'אויסערגעוועהנליכען אינהאלט. — אנהויב פון סעאנסען: אין וואכען-טעג 5 נמ., שבת, זונטאג, חגאות 12 מיטאג. אויפ'ן ערשטען סעאנס אלע פלעצער צו 50 גר.

RAKIETA
איינאיינציג אין גארטען
קלאנג-קינא
שעוקעוויטשא 40, טעל. 141-22

Dr. HALTRECHT
ספעציאל-ארצט
פאר הייט אויר, געשלעכטס-קראנקהייטען
היעטריקאווער 10, טעל. 245-21.
נעמט אן פון 8—11 פריה, פון 12.30—2 נ"מ.
אין פון 5 ביז 9 אוי. זונטאג פון 10 ביז 1 בייטאג

Lekarz-Dentysta
S. WATNICKA
125-48 טעל. 49 נאר־טאוויטשא
נעמט אן פון 10—1 פארט. אין פון 7—8½ נאכט.

Gimnazjum Żeńskie
Józefa Aba w Łodzi
Zielona 10, tel. 122-12.
איינשרייבונגען פון נייע שילערינס נעמט אן דער סעקרעטאריאט פון 9—13.
די עקזאמענס קומען פאר לויט לעקציע-סיפטעם.
DYREKCJA.

פענסיאנאט „הרצליה"
פאר דערוואקסענע און פאר קינדער
אין טשארניעצקא גורא. פרעכטיגע ווילעס אין פאמע וואלד. ליכטיגע זונען-צימער. שמאקהאפטע ריטוצלע קוך. מעסיגע פרייזן. פאר קינדער א ספעצ. ווילע אונטער דער לייטונג פון פרוי שולמית פאזנאנסקא (געוו. לייטערין פון קינדער אינטערנאט אין א"ו).
Pensjonat Herclija Czarnecka Góra, poczta Staporków

קויפט נור פון די 1-טע קוועלע
גרויסער אויסוואהל
שפאציר-וואגענס
אייזען - ניקעל
בעטען
מאטראצען
פערענינאוועס „Patent"
ווייזמאטשקעס
אמעריקאנער
צו בעקומען אין פאבריקס-לאגער
„DOBROPOL" Łódź, Piotrkowska 73 אין הויף

שלאסעריי-ארבייט פאר
וואוינונג געשעפט פאבריק
J. REDER
קאנסטאנטינער 13.
טיר זעכזדניא.

געגען שווערס פון פיס און געגען ארציסמעס
ניצט נור דעם שוין 25 יאהר בעוואוסטען פראשעק און פלאסטער „ראדיקאל" פרייז נור 30 גר. היט איין פאר ענליכע נאכמאכונגען וועלכע ברענגען קיין נוצען נור שאדען די פיס אין אייער געזונד. אויך פלץ „ראדיקאל" נעגען וואנצען גאראנטירט אויף א גאנצען זומער פריין פון פלעשעל 100 גראם 70 גראשען. אלעס צו בעקומען ביים צייטונג-פערקויפער ווינער פיטריקאווער 10. פערקויפער אויך פראווינץ ווערען געזוכט.

לאנג-יעהריגער געריכטס-סעקרעטאר
שרייבט און ערלעדיגט אלערליי
ביטעס, אנקלאגעס און קלאגען, עס
ספעציאליסט אין מיליטער-ענינים ווי אויך אין שריי-בען ביטעס פאר איינציגע שפייזערס (אפיציאנסטווע).
שנעלער אויסקויף פון פאטענטען און רעגיסטראציע-קארטען
אויפ'ן יאהר 1932
ב. מאן. פעטריקאווער 10

אנאנסען-פריז: פאר אויסלענדישע אנאנסען 100% טייערער, אויסער דער שטאט מיט 50 פרעסנטן, פון די פרעמדען הערט מיט ארבעטנעמען קיין רעכנונג. פאר א פילטעטער-שורה פאר'ן מאקסט 16 גר. פרייזאז 24 גר., אין מעקסט 40 גר. פרייזאז 60 גר., נאכן מעקסט 12 גר. פרייזאז 18 גר.

אבאנאמענטס-פריז: פאר א חודש אין פוילען 3 זלאטיס, אין פראנקרייך און בעלגיען—20 פראנק, אין אנדערע לענדער 1.25

Drukarnia. Ez i M. Hamburskich. Łódź. Piotrkowska 16. Oznaczenie M. B. Łódź.

Odpowiedzialny Red.-wydawca